

Årsredovisning 2019

19 februari 2020
Dnr 20-3108

INNEHÅLL

GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET	4
OM FINANSINSPEKTIONEN	7
Finansinspektionens uppdrag	7
Så finansieras FI	8
Organisation och ledning	8
Styrelsens sammansättning	9
LÄSANVISNINGAR	10
Årsredovisningens disposition	10
Mätmetoder	10
Kostnader, intäkter och tid	10
Tabeller och diagram	10
ÖVERGRIPANDE FINANSINSPEKTIONEN	11
Samlad bedömning FI	11
Fortsatt ökad verksamhet	12
Ekonomiskt resultat	14
TILLSYN	18
Verksamhetsöversikt	19
Prestationer	21
Åtterrapporering av tillsynsinsatser	22
Banktillsyn	25
Försäkringstillsyn	28
Tillsyn av finansiella värdepappersmarknaden och fonder	32
Konsumentskydd	35
Penningtvätt	37
Informations- och cyberrisker	38
Hållbarhetsfrågor	39
Systemstabilitet och makrotillsyn	40
Rapportering	41
Enhetlig datahantering	41
Ingripanden	42
Resultatbedömning	43
REGELGIVNING	45
Verksamhetsöversikt	45
Prestationer	45
Föreskriftsarbete	46
Resultatbedömning	47
INTERNATIONELL REGLERING OCH TILLSYN	48
Europeiskt samarbete	49
Regionalt samarbete	50
Globalt samarbete	50
TILLSTÅNDSPRÖVNING	53
Verksamhetsöversikt	53
Effektivisering av tillståndsprövningen	54

Prestationer	55
Resultatbedömning	57
ÖVRIG VERKSAMHET	58
Finansiell folkbildning	58
Finansmarknadsstatistik	62
Samhällsskydd och beredskap	62
Avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	63
Krigsförsäkringsnämnden	63
ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING	64
Lokalförsörjning	64
Preciserad inriktning för arbetet med civilt försvar	64
Avgiftsredovisning	64
Rapporterade uppdrag	67
KOMPETENSFÖRSÖRJNING	68
Attraktiv arbetsgivare	68
Resultatbedömning	70
FINANSIELL REDOVISNING	71
Resultaträkning	71
Balansräkning	72
Balansräkning fortsättning	73
Anslagsredovisning	74
Tilläggsupplysningar och noter	74
Sammanställning över väsentliga uppgifter	85
Styrelsens ersättningar under 2019 och övriga uppdrag	86
INTERN STYRNING OCH KONTROLL	87
ÅRSREDOVISNINGENS UNDERTECKNANDE	88
Vårt ställningstagande	88

Generaldirektören har ordet

Erik Thedéen,
generaldirektör FI

Så kan vi summera ännu ett år av intensivt arbete på Finansinspektionen (FI). Och även om det som hänt nyligen ofta framträder särskilt tydligt vågar jag påstå att 2019 var extra intensivt. Det är utmanande att övervaka finansmarknaden. Men vi på FI vet att vi gör skillnad.

Vi vet också att det FI gör är viktigt. Vi övervakar den finansiella sektorn för att se till att den fungerar väl. För utan den stannar Sverige. Folk kan inte betala sina räkningar, försäkra sina hus eller spara till pensionen. Företag kan varken finansiera investeringar eller sin löpande verksamhet. Återkommande kriser har också visat att kostnaden för samhället kan bli oerhört hög när finansmarknaden inte fungerar. Att förhindra framtida kriser och se till att konsumenterna inte får illa eller utnyttjas är vårt jobb.

Att förhindra framtida kriser innebär att vi ständigt behöver vara vaksamma mot risker i det finansiella systemet och vara beredda att agera. Det är ibland beslut som påverkar många och därför – med rätta – väcker debatt. Det gäller inte minst bolånetaket och amorteringskraven som FI infört för att minska riskerna för obalanser på bolånemarknaden. FI:s åtgärder har dock inte haft de drastiska effekter som vissa hävdar.

Det vi ser är att hushållens skulder fortsatte att växa under 2019, men i långsammare takt än för några år sedan. Hushållen amorterar mera, den genomsnittliga skuldkvoten minskar och nya bolåntagare lånar mindre och köper billigare bostäder. Det är en utveckling som vi välkomnar eftersom den minskar risken för framtida problem. Dessutom var bostadspriserna stabila och omsättningen på bostadsmarknaden normal.

Under året startade också en stor diskussion om bankernas bristande arbete mot penningtvätt i sina dotterbolag i Baltikum. Vi beslutade att inleda undersökningar av möjliga brister i styrning och kontroll i SEB och Swedbank kopplade till penningtvättsrisker i Baltikum. Undersökningarna ledde till sanktionsprövningar och beslut i dessa kommer att fattas under våren.

Den senaste tidens rapporter om missförhållanden visar hur viktigt det är att bankernas ledningar tar penningtvättsrisker på allvar och ser till att bankerna följer lagar och regler. Det är bankernas ansvar att kontrollera att de inte används för penningtvätt och att anmäla misstänkta transaktioner till polisen. FI:s roll är att bevaka att bankerna har rutiner och system för att göra just detta.

Samtidigt har dessa rapporter väckt legitima frågor om FI:s tillsyn. Även vi har behövt dra lärdom av det som hänt. Banker i andra länder står inte under FI:s tillsyn, men vi har konstaterat att vi har underskattat behovet av resurser för penningtvättstillsyn och av samverkan med myndigheter i andra länder.

Vi har därför beslutat att trefaldiga FI:s förmåga inom penningtvättstillsyn. Vi har även fördjupat det internationella samarbetet. När FI nu genomför undersökningar av svenska storbankers styrning av sina baltiska dotterbolags åtgärder mot penningtvätt, har vi ett nära

samarbete med tillsynsmyndigheterna i de baltiska länderna. Vi har också upprättat en permanent arbetsgrupp med våra nordiska och baltiska tillsynskolleger för att ytterligare förbättra informationsutbytet inom arbetet mot penningtvätt. Samarbete över gränser behövs även globalt för att mer effektivt motverka penningtvätt, som ofta är gränsöverskridande till sin karaktär.

Under året har vi också fått prata mycket om det vi kallar *kommunikativ tillsyn*. Ett grundläggande syfte med FI:s tillsyn är att se till att finansiella företag följer de regler som gäller. Reglerna är ju utformade för att nå målen om finansiell stabilitet och gott konsumentskydd. Vi övervakar därför att regler följs.

Om vi upptäcker att ett företag överträder reglerna, är FI skyldig att se till att företaget åtgärdar detta. Nästan alla företag tar synpunkter från FI på stort allvar; ofta rättar de till bristerna eller lämnar in åtgärdsplaner medan undersökningen fortfarande pågår. Om de åtgärdar bristerna kan FI välja att inte gå vidare med en rättslig åtgärd. Men vid allvarliga överträdelser beslutar FI om en sanktion även om företaget har rättat till bristerna. Och visar företag i dessa fall ingen förmåga eller vilja att rätta till felen, kan FI besluta att återkalla tillståndet.

I alla led *kommunicerar* vi med företag under tillsyn. En sanktion till ett visst företag visar även andra företag på beteenden som inte är godtagbara. Det gör att regler efterlevs bättre.

En viktig förutsättning för att företagen ska göra rätt är att de vet vilka regler som gäller. Det är företagets ansvar att känna till och anpassa sin verksamhet till de lagar och regler som gäller, men vi ser ett värde i att klargöra vilka förväntningar vi har och hur vi ser på deras ansvar. Det kan ses som en form av förebyggande tillsyn. Det här sättet att arbeta med kommunikation och dialog har funnits länge, och är etablerat bland tillsynsmyndigheter världen över. Det nya är att FI på senare år höjt ambitionsnivå och börjat använda *fler kanaler*. Vi har ”Frågor och svar” på webbplatsen, vi har FI-forum (öppna och webbsända möten där FI:s experter presenterar nya regelverk) och vi sänder poddradio.

Jag är säker på att vi även framöver behöver och kommer att arbeta över hela registret – sanktioner, tydlig dialog och mer renodlad information – för att se till att finanssektorn fungerar väl och att konsumenterna inte kommer i kläm.

Men diskussionen visar att vi måste bli bättre på att förklara hur vi hanterar undersökningar och sanktioner. En översyn pågår och vi kommer att återkomma i den här frågan under 2020.

Ett nyare men viktigt och snabbt växande ansvarsområde för FI är hållbarhet. I början på 2020 beslutade regeringen som en markering av detta att komplettera FI:s instruktion med uppdraget att *arbeta för att det finansiella systemet bidrar till en hållbar utveckling*.

Det här är arbete som redan pågår och där vi fortlöpande utvecklar och vässar våra analyser och metoder. FI har till exempel beslutat att utreda möjligheterna att verka för att företag i ökad utsträckning redovisar ett internpris för koldioxidutsläpp. Det kan fungera som en drivkraft för en hållbar utveckling inom näringslivet, både i Sverige och internationellt. Hållbarhetsarbetet sker också i hög grad

internationellt. Jag var till exempel värd för ett internationellt möte i Stockholm där vi diskuterade hållbar finansiering och värdepappersreglerarens roll. Mötet ordnades inom hållbarhetsnätverket som FI leder inom Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco). Nätverket har bland annat kartlagt hur olika länder arbetar med hållbarhetsfrågorna, vilka initiativ som tagits samt i vilken grad standarder tillämpas. Från FI:s sida driver vi på för en ökad harmonisering. Det främjar både finanssektorns bidrag till hållbarhet och konsumenternas möjlighet att veta att deras sparande placeras i enlighet med deras önskemål.

Detta var några av de många utmaningar som FI mötte under 2019. Vi arbetar förstås vidare med dessa och andra frågor som behandlas i årsredovisningen. På så sätt kommer vi att fortsätta att utveckla både verksamheten och oss själva, allt i syfte att än bättre bidra till att fullgöra FI:s viktiga uppdrag.

Stockholm i februari 2020

Erik Thedéen
Generaldirektör

Om Finansinspektionen

FINANSINSPEKTIONENS UPPDRAG

Finansinspektionen (FI) är en myndighet som reglerar och övervakar finansmarknaden.

Av förordningen (2009:93) med instruktion för FI framgår att myndigheten ansvarar för tillsyn, regelgivning och tillståndsprövning som rör finansiella marknader och finansiella företag. Uppdraget är att bidra till ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster, samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter. Myndigheten ansvarar även för makrotillsynen. Det innebär att FI ska vidta åtgärder för att motverka finansiella obalanser och därigenom stabilisera kreditmarknaden samtidigt som vi beaktar åtgärdernas effekt på den ekonomiska utvecklingen.

FI:s regler ska vara kostnadseffektiva och tydliga för medborgare och företag att förstå och följa.

FI ska biträda regeringen med yttranden och utredningar samt lämna särskilda rapporter. FI lämnar årligen två rapporter som analyserar och bedömer den finansiella stabiliteten (stabilitetsrapporterna) och en om FI:s erfarenheter från tillsynsarbetet med konsumentskydd (konsumentskyddsrapporten). FI lämnar också förslag till nya och ändrade avgifter för tillsyn och tillstånd minst två gånger per år.

Av instruktionen framgår vidare att FI ska delta aktivt i samarbetet inom Europeiska unionen (EU). Det sker inom ramen för det europeiska systemet för finansiell tillsyn.

FI ska fullgöra de uppgifter som ska skötas av en så kallad behörig myndighet enligt Europaparlamentets och rådets förordningar. Det gäller bland annat det som rör samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftning, europeiska riskkapitalfonder och europeiska fonder för socialt företagande.

I uppdraget ingår dessutom uppgifter enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap, förordningen (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap och enligt 22 § första stycket atomansvarighetslagen (1968:45). FI ska också utföra administrativa och handläggande uppgifter åt Krigsförsäkringsnämnden (KFN). Enligt FI:s instruktion ska myndigheten dessutom upplåta lokaler och utföra administrativa uppgifter åt Bokföringsnämnden (BFN).

I det årliga regleringsbrevet från regeringen finns mer precisa mål och uppdrag för FI:s verksamhet samt återrapporteringskrav. Utöver detta kan FI få uppdrag genom särskilda regeringsbeslut.

I regleringsbrevet för 2019 finns exempelvis krav på att FI redovisar det arbete som har bedrivits för att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling, och hur insatser för att stärka konsumenternas finansiella förmåga har genomförts.

SÅ FINANSIERAS FI

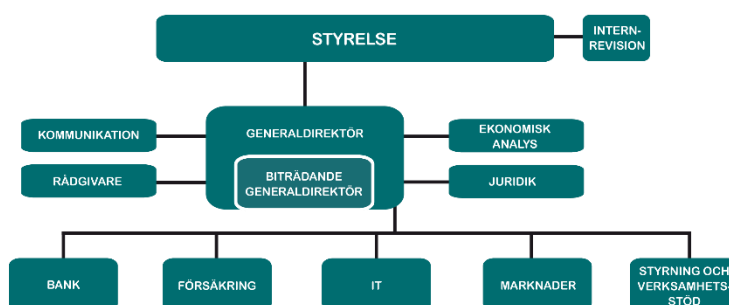
FI:s verksamhet finansieras till största delen av avgifter som tas ut av de företag och personer som står under myndighetens tillsyn.

Avgifterna går in till statsbudgeten och ska på sikt motsvara de utgifter som FI redovisar mot förvaltningsanslaget, anslaget för FI:s avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter och anslagsposten för KFN.

FI får ett förvaltningsanslag för verksamheterna tillsyn, regelgivning, finansiell folkbildning och finansmarknadsstatistik. Myndigheten disponerar även en anslagspost för KFN:s kostnader. FI får också ett anslag för att betala medlemsavgifter till de tre europeiska tillsynsmyndigheterna: Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma).

FI tar ut avgifter för prövning av ansökningar och anmälningar. FI disponerar över dessa intäkter. Avgifterna ska på några års sikt täcka kostnaderna för prövning av ansökningar och anmälningar. Den verksamhet som gäller samhällsskydd och beredskap finansieras till största delen av bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). FI redovisar även avgifter som avser resursverkan med BFN enligt 4 § avgiftsförordningen (1992:191).

ORGANISATION OCH LEDNING

FI:s organisation 2019-12-31.

FI leds av en styrelse som har fullt ansvar för myndighetens verksamhet. Regeringen utser styrelsens ledamöter. Styrelsen beslutar i principiella frågor och i frågor som är av större vikt, exempelvis nya regler, sanktioner och planering av FI:s verksamhet. Generaldirektören, som också är styrelseledamot, ansvarar för den löpande verksamheten. FI:s internrevision arbetar på styrelsens uppdrag. Verksamheten drivs från lokaler i Stockholm. Myndigheten hade 599 anställda vid utgången av 2019, varav 316 kvinnor och 283 män.

FI organiserade vid årets slut sin verksamhet i fem verksamhetsområden och tre staber. Verksamhetsområdena var Bank, Försäkring, Marknader, It samt Styrning och Verksamhetsstöd. Staberna var Ekonomisk analys, Juridik och Kommunikation.

För att ytterligare stärka arbetet med konsumentskyddsfrågor och tillståndshantering beslutade styrelsen om förändringar i organisationen från och med den 1 januari 2019. Konsumentskyddsfrågorna integreras sedan dess med övrig tillsyn inom Bank,

Försäkring och Marknader. Därtill skapades en central tillståndsavdelning på staben Juridik. It blev ett eget verksamhetsområde, istället för en avdelning under området Administration som det var tidigare. I samband med detta bytte området Administration namn till Styrning och verksamhetsstöd.

Under året har en omorganisation skett inom verksamhetsområdet Bank där flera avdelningar har slagits samman, från nio till fem avdelningar. HR-funktionen, som varit organiserad som en fristående stab, blev samtidigt en avdelning under verksamhetsområdet Styrning och verksamhetsstöd.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

FI:s styrelse bestod under 2019 av:

- Sven-Erik Österberg, ordförande, landshövding
- Maria Bredberg Pettersson, vice ordförande, generaldirektör
- Marianne Eliason, före detta justitieråd
- Peter Englund, professor emeritus
- Astri Muren, professor
- Hans Nyman, hovrättsråd
- Mats Walberg, hovrättsråd
- Erik Thedéen, generaldirektör för FI

Styrelsens ersättningar och övriga uppdrag redovisas sist i avsnittet Finansiell redovisning.

Regeringen har förordnat följande personer att vara ledamöter i styrelsen för FI från och med den 1 januari 2020 till och med den 31 mars 2023:

- Sven-Erik Österberg, ordförande, landshövding
- Maria Bredberg Pettersson, vice ordförande, generaldirektör
- Peter Englund, professor emeritus
- Astri Muren, professor
- Stefan Nyström, avdelningschef
- Mats Walberg, före detta hovrättsråd
- Charlotte Zackari, före detta chefsjurist
- Erik Thedéen, generaldirektör för FI

Läsanvisningar

ÅRSREDOVISNINGENS DISPOSITION

Resultatredovisningen inleds med avsnittet, Övergripande FI, som redovisar resultat och åiterrapporteringskrav på en myndighetsövergripande nivå. Därefter åiterrapporteras prestationer från FI:s tre huvudsakliga verksamheter (tillsyn, regelgivning och tillståndsprövning) och de övriga verksamheterna. Dessa avsnitt inleds med en beskrivning av uppdragen enligt FI:s regleringsbrev och instruktion. Därefter ges en kort beskrivning av verksamheten och en sammanfattande bedömning av resultatet för 2019.

Det internationella arbetet har ett särskilt avsnitt i årsredovisningen, Internationell reglering och tillsyn.

I avsnittet Övrig åiterrapportering redovisas FI:s avgiftsbelagda verksamhet, myndighetens lokalförsörjning och särskilda åiterrapporteringar av regeringsuppdrag som gjorts under året.

I avsnittet Kompetensförsörjning redovisas åtgärder som FI har vidtagit för att säkerställa en god kompetensförsörjning. Därefter ges en sammanfattande resultatbedömning för 2019.

FI:s finansiella redovisning består av resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, tilläggsupplysningar och noter, sammanställning av väsentliga uppgifter samt styrelsens ersättningar och övriga uppdrag.

MÄTMETODER

I tabellerna redovisas data för åren 2017–2019. FI har bedömt att treårs-serier ger tillräckligt underlag för att bedöma resultatet och dess utveckling. Årets redovisning innehåller ett diagram med en tidsserie på tio år för att visa den långsiktiga utvecklingen av antalet arbetade timmar.

KOSTNADER, INTÄKTER OCH TID

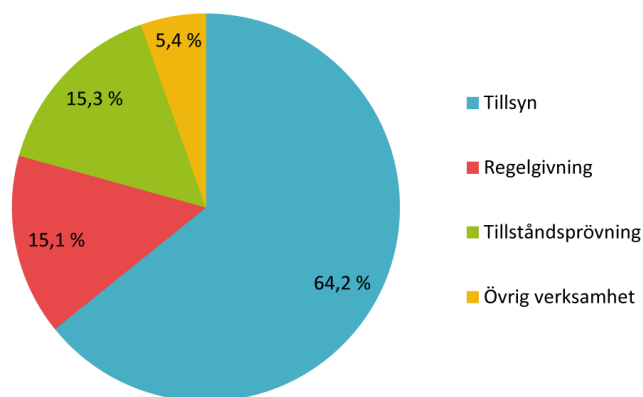
Det ekonomiska utfallet och utfallet av arbetad tid har hämtats från ekonomisystemet Agresso. Sedan 2016 redovisar FI nettokostnader i årsredovisningen. Till skillnad från kostnader innehåller nettokostnader även gemensamma intäkter som allokerats till de olika verksamheterna. Det fördelade beloppet hanteras som en nettokostnad och fördelningen baseras på redovisad tid. De kostnader som allokeras ut består dels av kostnader för myndighetens ledning och administration, lokaler, inventarier samt utbildning av egen personal, dels av gemensamma intäkter som till exempel ränteintäkter och valutakursvinster.

TABELLER OCH DIAGRAM

I tabell 9 har statistiken för undersökningar och kartläggningar 2018 justerats för att bli jämförbar med den metod som används för övriga år.

Övergripande Finansinspektionen

Diagram 1. Verksamheternas andel av FI:s totala kostnader

SAMLAD BEDÖMNING FI

FI bedömer att myndigheten i allt väsentligt har nått de övergripande verksamhetsmålen samt genomfört uppgifter och uppdrag enligt instruktionen och regleringsbrevet.

Verksamheten under 2019 präglades samtidigt av ett antal stora och resurskrävande ärenden. Infrastrukturområdet påverkades av några stora tillståndsärenden där etablerade företag behövt söka ny auktorisation till följd av ändrade regler. Även en undersökning med anledning av att en medlem på Nasdaq Clearing orsakade företaget och andra medlemmar stora förluster under 2018 tog mycket tid i anspråk. Inom banktillsynen lade FI betydande resurser på att undersöka bankernas exponering mot kommersiella fastigheter. Analysen resulterade i beslut om ändrade kapitalkrav. På försäkringsområdet lade FI stora resurser på nya föreskrifter för tjänstepensionsföretag till följd av ny lagstiftning. Under året kom rapporter om brister i svenska bankers styrning och kontroll av penningtvättsarbetet i deras dotterbanker. Det gjorde att FI fick flytta resurser till penningtvättstillsyn. En följd av att dessa ärenden prioriterats är främst att viss tillsynsverksamhet har prioriterats ner.

Att specifika händelser kan göra att det behövs extra tillsynsinsatser ingår i förutsättningarna för FI:s verksamhet och gör att arbetet inte till fullo kan planeras på förhand. Tillsynsverksamheten har sammantaget ändå fungerat väl och FI har följt den fastställda strategin om ett riskbaserat arbetssätt. Åtterrapporeringen av tillsynsinsatser visar att vi sammantaget nådde målen för tillsynsinsatser.

Bedömningen av FI:s regelarbete är att myndigheten har tagit fram och beslutat om föreskrifter och allmänna råd med god kvalitet enligt de krav som ställs av europeiska regelverk. FI har i regelarbetet också verkat i enlighet med det ansvar som myndigheten har för finansiell stabilitet och ett gott konsumentskydd.

FI bedömer att myndighetens tillståndsprövning håller god kvalitet, även i komplicerade ärenden och när praxis saknas. Under 2019 har flera insatser gjorts för att effektivisera tillståndsverksamheten.

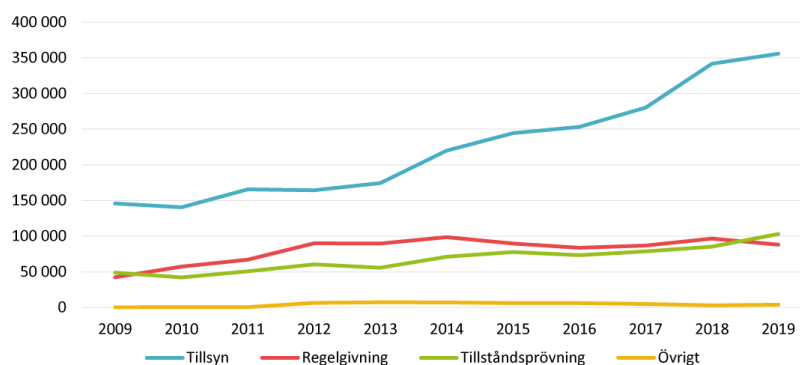
Antalet inkommande ärenden ökade jämfört med 2018 samtidigt som avgifterna sänktes generellt den 1 juli 2019.

Det senaste året har antalet begäranden om utlämnande av allmän handling ökat markant. En begäran måste hanteras skyndsamt enligt tryckfrihetsförordningen. Då de utökade insatserna har utförts med befintliga resurser, har detta påverkat FI:s övriga verksamhet. Under 2019 gjordes flera olika insatser för att säkerställa att arbetet med dokumenthantering och utlämnande av allmän handling sker på ett effektivt och enhetligt sätt. Bland annat reviderades regler och riktlinjer om dokumenthantering inom FI och en myndighetsgemensam processbeskrivning för utlämning av allmän handling togs fram. Inom område Bank har hanteringen av utlämnande av allmän handling centraliserats till en speciell grupp.

FORTSATT ÖKAD VERKSAMHET

FI:s verksamhet har ökat kraftigt sedan finanskrisen 2008–2009. Som framgår av diagrammet nedan ökade antalet arbetade timmar inom regelgivning kraftigt de första åren efter krisen. Allt fler regelverk ställer också krav på fler, och ibland mer komplexa, tillståndsprövningar. Antalet arbetade timmar inom tillsynsverksamheten ökade från cirka 150 000 timmar 2009 till drygt 350 000 timmar 2019, vilket återspeglar den långsiktiga ambitionen att stärka tillsynen. I ”övrigt” ingår exempelvis arbete med finansmarknadsstatistik och finansiell folkbildning.

Diagram 2. Antal arbetade timmar uppdelade på FI:s kärnverksamheter¹ 2009–2019

Källa: Agresso

¹ Arbetade timmar på styrning och stöd framgår inte av diagrammet.

Antalet avgjorda ärenden har blivit fler. Tabellen nedan visar antalet avgjorda ärenden de tre senaste åren. För samtliga ärendekategorier har antalet ökat sedan 2017. I ”övrigt” ingår FI:s administrativa ärenden, samverkan med andra myndigheter och allmänheten samt internationellt arbete.

Tabell 1. Antal avgjorda ärenden inom olika verksamhetsprocesser

Ärende	2019	2018	2017
Tillsyn	7 423	6 807	5 709
Regelgivning	1 511	1 419	1 066
Tillståndsprövning	5 448	5 345	4 912
Övrigt	12 124	10 061	9 329
Totalt	26 506	23 632	21 016

Källa: Platina

Tydlig kommunikation och dialog med omvärlden

FI strävar efter en tydlig kommunikation som kan förbättra tillsynen samt stärka förståelsen för uppdraget och trovärdigheten hos allmänheten och företag under tillsyn. Kommunikationen ska präglas av proaktivitet och saklighet. FI arbetar med flera olika kommunikationskanaler.

I FI:s rapportserie FI-analys publicerades följande sex rapporter under året:

- FI-analys 15: *Värdet av en implicit statlig garanti för storbanker* (FI dnr 19-1058)
- FI-analys 16: *Hur fungerar säkerställda obligationer?* (FI dnr 19-6475)
- FI-analys 17: *Färre sårbara hushåll efter skärpt amorteringskrav* (FI dnr 19-6402)
- FI-analys 18: *Svenska riskpremier och penningpolitik* (FI dnr 18-22689)
- FI-analys 19: *Unga vuxnas ställning på bostadsmarknaden* (FI dnr 19-24604)
- FI-analys 20: *Tillägglånen minskar efter amorteringskrav* (FI dnr 19-25227)

I FI:s rapportserie FI-tillsyn publicerades följande sex rapporter under året:

- FI-tillsyn 10: *Värdepappersbolagens rapportering av kapitalkrav – fasta omkostnader* (FI dnr 18-10187)
- FI-tillsyn 11: *Kartläggning av rådgivningsmarknaden* (FI 18-22484)
- FI-tillsyn 12: *Försäkringsföretagens egna risk- och solvensbedömningar* (FI dnr 19-9807)
- FI-tillsyn 13: *Kostnadsantaganden i livförsäkringsföretagens avsättningar* (FI dnr 19-14096)
- FI-tillsyn 14: *Otydliga beräkningsunderlag i många skadeförsäkringsföretag* (FI dnr 19-18486)
- FI-tillsyn 15: *Nya regler gav minskad transparens på de svenska obligationsmarknaderna* (FI dnr 19-22283)

FI har i uppdrag att skriva två stabilitetsrapporter per år. Rapporterna *Stabiliteten i det finansiella systemet* publicerades i maj, respektive

november (FI dnr 19-8568 och 19-23520). FI redogör årligen också för myndighetens erfarenheter av tillsynsarbetet om konsumentskydd och i april publicerades *Konsumentskyddsrapport 2019* (FI dnr 19-7148).

I mars publicerades den årliga bolånerapporten *Den svenska bolånemarknaden* (FI dnr 19-3472).

Exempel på andra rapporter som publicerades under året är *Svenska konsumtionslån* (FI dnr 19-10094), *Bankbarometer* (FI dnr 19-6641 och 19-20930), *Skadereglering vid personskada – en uppföljning* (FI dnr 18-8288), *Den kommersiella fastighetsmarknaden och finansiell stabilitet* (FI dnr 18-20931), *Finansinspektionens arbete med makrotillsyn* (FI dnr 19-13332), *Styrelsens samlade kompetens i försäkringsföretag* (FI dnr 19-51), *Försäkringsföretagens hantering av förmånsrätts- och skuldämningsregister* (FI dnr 21335) och *FI:s arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism* (FI dnr 19-24575).

Under året bjöd FI in till fem FI-forum med följande innehåll:

- *FI:s internationella arbete*
- *Undantag från beredskapsmekanism (PSD 2)*
- *EU:s prospektförordning*
- *Egen risk- och solvensbedömning (Orsa)*
- *Återhämtningsplaner, lärdomar och praxis*

FI sände fem poddavsnitt om finansiell rapportering, FI:s internationella arbete, konsumtionslån, om kompetenser och yrkeserfarenheter för styrelseledamöter i försäkringsföretag samt om utlagd verksamhet (outsourcing).

Därtill publicerade FI under 2019 sju avsnitt av podden *Privatekonomi med Finansinspektionen*.

EKONOMISKT RESULTAT

Kostnader

FI:s totala kostnader för 2019 var 752 miljoner kronor, vilket var en ökning med 38 miljoner kronor jämfört med 2018.

Kostnaderna för tillsynen ökade med 23 miljoner kronor 2019, jämfört med 2018. Kostnaderna för tillståndsprovning ökade med 21 miljoner kronor, medan kostnaderna för regelgivning minskade med 6 miljoner kronor. Avgifterna till EU:s tillsynsorgan ökade i och med att deras verksamhet håller på att byggas upp. Detta sker dock inte fullt så snabbt som planerat. Däremot minskade kostnaderna för Bokföringsnämnden (BFN) och verksamheten inom samhällsskydd och beredskap medan kostnaderna för finansmarknadsstatistik låg på ungefär samma nivå som 2018. Kostnaderna för finansiell folkbildning och Krigsförsäkringsnämnden (KFN) ökade.

Tabell 2. Verksamhetens kostnader, tkr

Kostnader	2019	%	2018	%	2017	%
Tillsyn	483 107	64 %	460 927	64 %	407 783	63 %
Regelgivning	113 570	15 %	119 733	17 %	111 556	17 %
Tillståndsprövning	114 859	15 %	94 174	13 %	87 743	14 %
Samordning mot penningtvätt ¹	-	-	-	-	1 307	0 %
Finansiell folkbildning	6 049	1 %	5 706	1 %	6 840	1 %
Finansmarknadsstatistik	14 583	2 %	14 775	2 %	14 977	2 %
Avgift till EU:s tillsynsmyndigheter	14 861	2 %	13 182	2 %	11 381	2 %
Verksamhet inom samhällsskydd och beredskap	3 141	0 %	4 386	1 %	2 372	0 %
BFN	1 682	0 %	1 873	0 %	1 902	0 %
KFN	553	0 %	402	0 %	262	0 %
Summa kostnader	752 406	100 %	715 158	100 %	646 123	100 %
Nettokostnader						
Tillsyn	482 619	64 %	459 915	64 %	407 254	63 %
Regelgivning	113 449	15 %	119 448	17 %	111 392	17 %
Tillståndsprövning	114 717	15 %	93 921	13 %	87 594	14 %
Samordning mot penningtvätt ¹	-	-	-	-	1 306	0 %
Finansiell folkbildning	6 044	1 %	5 697	1 %	6 832	1 %
Finansmarknadsstatistik	14 583	2 %	14 775	2 %	14 976	2 %
Avgift till EU:s tillsynsmyndigheter	14 861	2 %	13 182	2 %	11 381	2 %
Verksamhet inom samhällsskydd och beredskap	3 141	0 %	4 386	1 %	2 372	0 %
BFN	1 682	0 %	1 872	0 %	1 902	0 %
KFN	553	0 %	402	0 %	262	0 %
Summa nettokostnader	751 650	100 %	713 597	100 %	645 271	100 %

Källa: Agresso

¹ Sedan 2018 förfogar FI inte längre över medel för Nationella samordningsorganet mot penningtvätt.

Övriga intäkter

Övriga intäkter – från avgifter, bidrag, andra ersättningar och finansiella intäkter – finansierade 15 procent av FI:s verksamhet. De övriga intäkterna var 115 miljoner kronor 2019.

Övriga intäkter inom tillsyn minskade med 1 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det är huvudsakligen intäkter för det nordiska samarbetet med de gemensamma transaktionsrapporteringssystemen (TRS II).

Tillståndsprövningen finansieras helt av avgiftsintäkter. Intäkterna minskade med 1 miljoner kronor jämfört med 2018.

Samhällsskydd och beredskap finansieras av bidragsintäkter och BFN finansieras av avgifter för resurssamverkan.

Tabell 3. Verksamhetens intäkter, övriga intäkter, tkr

	2019	%	2018	%	2017	%
Tillsyn	5 855	5 %	7 353	6 %	10 253	9 %
Regelgivning	121	0 %	286	0 %	164	0 %
Tillståndsprövning	104 075	91 %	105 565	88 %	103 784	88 %
Samordning mot penningtvätt ¹	-	-	-	-	1	0 %
Finansiell folkbildning	5	0 %	9	0 %	7	0 %
Finansmarknadsstatistik	0	0 %	0	0 %	1	0 %
Verksamhet inom samhällsskydd och beredskap	3 141	3 %	4 386	4 %	2 372	2 %
BFN	1 682	1 %	1 873	2 %	1 902	2 %
KFN	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Totalt	114 881	100 %	119 472	100 %	118 485	100 %

Källa: Agresso

¹ Sedan 2018 förfogar FI inte längre över medel för Nationella samordningsorganet mot penningtvätt.

Intäkter av anslag

FI:s verksamhet finansierades till 85 procent med anslag. Intäkterna av anslag ökade med 20 miljoner kronor jämfört med 2018. Ökningen förklaras framför allt av att FI har utnyttjat tidigare års anslagssparande samt en pris- och löneomräkning av förvaltningsanslaget.

Förvaltningsanslaget finansierade verksamheterna tillsyn, regelgivning, finansiell folkbildning och finansmarknadsstatistik. 2019 använde FI motsvarande 101 procent av årets tilldelade medel, vilket förklaras av att FI utnyttjade tidigare års anslagssparande.

Anslaget för FI:s avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter fortsatte att öka under 2019, eftersom tillsynsmyndigheterna befinner sig i en uppbyggnadsfas. Uppbyggnaden går dock något långsammare än planerat.

FI har fått en separat anslagspost för KFN från 2017.

Tabell 4. Verksamhetens intäkter, intäkter av anslag, tkr

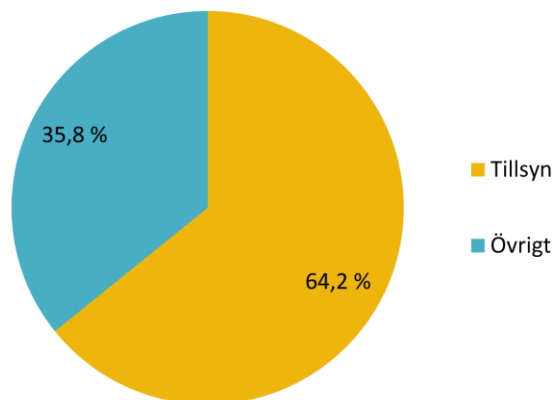
	2019	2018	2017
Tillsyn	477 252	453 574	397 531
Regelgivning	113 449	119 448	111 392
Tillståndsprövning	-	-	-
Samordning mot penningtvätt ¹	-	-	1 306
Finansiell folkbildning	6 044	5 697	6 832
Finansmarknadsstatistik	14 583	14 775	14 976
Avgift till EU:s tillsynsmyndigheter	14 861	13 182	11 381
Verksamhet inom samhällsskydd och beredskap	-	-	-
BFN	-	-	-
KFN*	553	402	262
Totalt	626 742	607 076	543 679

Källa: Agresso

¹ Sedan 2018 förfogar FI inte längre över medel för Nationella samordningsorganet mot penningtvätt.

Tillsyn

Diagram 3. Kostnad för tillsyn i förhållande till FI:s totala kostnader

FI:s mål enligt regleringsbrevet

Bidra till ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter.

Krav på återrapportering

Redovisning ska lämnas av hur arbetet med effektiv reglering, tillsyn, registrering och tillståndsprovning har bedrivits kopplat till målet samt på vilket sätt insatserna har bidragit till att det finansiella systemet medverkar till en hållbar utveckling.

Redovisning ska vidare lämnas för hur tillsynen fördelats på olika typer av tillsynsinsatser och på olika företagskategorier. Av redovisningen ska det också för varje företagskategori framgå hur stor andel av företagen som blivit föremål för någon tillsynsinsats under året. Hur tillsynen fördelas på olika verksamhetsområden ska också redovisas.

Återrapporteringskrav i övrigt

1. De mått, indikatorer och nyckeltal som ingår i myndighetens underlag för analys av verksamhetens utveckling, prestationer och resultat ska så långt som möjligt redovisas. Därutöver ska även följande redovisas:

– antalet beslutade sanktioner uppdelat på olika regler.

2. Redovisa resultatet av myndighetens samverkan med Konsumentverket och Pensionsmyndigheten för att stärka konsumenternas ställning på finansmarknaden.

3. Redovisa genomförandet av insatser enligt lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (s.k. NIS-direktivet). Av redovisningen ska särskilt framgå antal leverantörer av samhällsviktiga tjänster som anmält sig till myndigheten, beslutade föreskrifter om säkerhetsåtgärder, samt de tillsynsinsatser som utförts, inklusive antal åtgärdsförelägganden och sanktionsavgifter som beslutats.

4. Redovisa det arbete som har bedrivits för att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling.

5. Redovisa hur samverkan med Konsumentverket har utvecklats när det gäller det delade tillsynsansvaret enligt konsumentkreditlagen (2010:1846) och vilka

initiativ som har tagits med utgångspunkt i Statskontorets promemoria Delat tillsynsansvar enligt konsumentkreditlagen – för och nackdelar (Statskontorets dnr 2017/281-5). Redovisningen ska föregås av samråd mellan myndigheterna.

Uppdrag enligt regleringsbrevet

2. Insatser mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Med anledning av riksdagens beslut om propositionerna Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (prop. 2016/17:173, bet. 2016/17:FiU32, rskr. 2016/17:341) och Finansiella företags uppgifter till brottsutredande myndigheter (prop. 2017/18:291, bet. 2018/19:FiU15, rskr. 2018/19:25), samt med anledning av Europeiska bankmyndighetens projekt på området under första halvåret 2019 enligt Ekofinrådets slutsatser från den 4 december 2018, ska Finansinspektionen redovisa följande:

- Riskbilden inom tillsynsobjekten avseende penningtvätt och finansiering av terrorism, hur den utvecklats och hur den bedöms utvecklas.
- Hur riskerna hanteras i tillsynen, vilka tillsynsåtgärder som vidtagits och vilka effekter dessa fått.
- Hur samarbetet sker inom Finansinspektionen, med andra nationella och internationella myndigheter och hur detta utvecklas, samt på vilket sätt myndigheten bidrar till Europeiska bankmyndighetens arbete på området.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Finansdepartementet) senast den 15 november 2019.

VERKSAMHETSÖVERSIKT

FI utövar tillsyn med hjälp av flera verktyg. Ett av verktygen är den löpande analysen av inrapporterad data och annan information, ett annat är olika riskbedömningar och undersökningar, både på företagsnivå och mer övergripande. Slutsatser från tillsynsaktiviteterna kommuniceras vanligen i dialog med de berörda företagen. Om det finns viktiga brister i företagets sätt att arbeta, ingriper FI genom att ställa uttryckliga krav på förändringar. Om bristerna bedöms vara allvarliga, kan FI besluta om sanktioner mot enskilda företag.

Vår utgångspunkt är att tillsynen ska vara riskbaserad, det vill säga insatserna ska prioriteras utifrån vilka effekter som problem i ett företag eller en viss aktivitet kan få för det finansiella systemet, för konsumenter eller för samhällsekonomin i stort. Men tillsynen ska samtidigt arbeta brett och omfatta alla de omkring 2 000 företag som verkar på basis av tillstånd från FI. Förutom att uppfylla de krav som ställs på en löpande rapportering till FI, ska företagen bli föremål för någon form av tillsynsinsats över tid. Att etablera en miniminivå för tillsyn är viktigt för att tydliggöra att regler gäller för alla och att tillsynen är en realitet för alla företag som FI har gett tillstånd att driva finansiell verksamhet. Tillsynsarbetet kan alltså inte uteslutande utgå från de största riskerna.

Utöver tillsynen av företag med tillstånd, har FI i uppgift att övervaka vissa specifika funktioner och förhållanden på finansmarknaderna. Det gäller frågor om marknadsinformation från företag som handlas på börser och andra marknadsplatser, granskning av prospekt samt att utreda och ingripa mot olika former av marknadsmissbruk. FI har inget tillsynsansvar för de icke-finansiella börsbolagens huvudverksamheter. Men handeln med dessa företags aktier och obligationer,

liksom deras hantering av finansiell information i form av prospekt, finansiell rapportering och annan kurspåverkande information, är viktiga för väl fungerande värdepappersmarknader. Dessa företag omfattas därför i viss utsträckning av de finansiella regelverken och därmed även av tillsyn i vissa delar av sin verksamhet. Penningtvätsfrågorna är ett annat exempel på tillsynen av specifika aspekter och funktioner på de finansiella marknaderna som också berör långt fler än finansiella företag med tillstånd.

Förutsättningarna för att uppnå målen med finansiell reglering och tillsyn påverkas även av mer långsiktiga förändringar i form av nya produkter, nya typer av aktörer, nya produktions- och distributionsformer samt av förändringar i olika yttre förutsättningar. Två sådana förändringskrafter har fått tydligt ökad uppmärksamhet i årets tillsynsarbete, nämligen informations- och cyberrisker samt hållbarhetsfrågor. Se vidare avsnitten Informations- och cyberrisker samt Hållbarhetsfrågor.

Finansiell innovation

Under 2019 fortsatte FI arbetet med innovationscentret för att följa utvecklingen av innovationer på den finansiella marknaden.

Innovationscentret är en plattform för information och dialog med företag som vill bedriva innovationsverksamhet på det finansiella området. Det kan exempelvis vara bolag som vill komma vidare i sin process mot att lansera innovationer på marknaden, och som behöver veta vilka regelverk som gäller och vilka eventuella tillstånd som krävs. Centret arbetar dock inte med rådgivning och ska inte utreda och lämna förhandsbesked om exempelvis nödvändiga tillstånd för ett företags specifika innovationsverksamhet. FI samarbetar också med olika svenska och utländska myndigheter i dessa frågor.

Omfattningen av tillsynen

Den arbetade tiden inom tillsynsverksamheten ökade från cirka 342 000 timmar 2018 till cirka 356 000 timmar 2019, vilket reflekterar den långsiktiga ambitionen att stärka tillsynen.

Antalet timmar som FI lägger på tillsyn ökade med 4 procent 2019 jämfört med 2018. Mellan 2017 och 2018 var ökningen 22 procent. Den löpande tillsynen stod för 48 procent av den arbetade tiden för tillsyn.

Tabell 5. Tid och nettokostnad för tillsyn, tkr

	2019		2018		2017	
	Timmar	Netto- kostnad	Timmar	Netto- kostnad	Timmar	Netto- kostnad
Finansiell analys	51 716	68 714	54 429	66 350	43 554	56 897
Löpande tillsyn	171 786	204 258	190 218	217 378	152 909	182 912
Undersökningar	54 173	65 612	32 885	38 473	30 251	36 726
Sanktioner och ingripande	10 539	12 286	10 863	12 270	8 199	9 851
System- och metodutveckling	27 737	47 650	23 891	55 534	19 601	50 783
Systemförvaltning och drift	17 886	53 135	7 362	39 781	7 425	44 128
Internationellt tillsynsarbete	18 186	26 034	18 567	25 593	15 667	22 438
Samverkan med andra myndigheter	3 768	4 930	3 580	4 535	2 671	3 518
Total för tillsyn	355 792	482 619	341 794	459 915	280 277	407 254

Källa: Agresso

Tabell 6 visar hur arbetstiden fördelades mellan FI:s olika verksamhetsområden. Sedan den 1 januari 2019 är konsumentskyddsfrågorna integrerade med övrig tillsyn inom Bank, Försäkring och Marknader.

Tabell 6. Antal timmar för tillsyn fördelade på verksamhetsområden

	2019	2018	2017
Bank	137 963	134 541	90 215
Försäkring	52 326	47 453	50 794
Marknader	79 490	48 777	42 681
Konsumentskydd ¹	-	46 046	40 612
Övrig verksamhet	86 013	64 977	55 975
Summa	355 792	341 794	280 277

Källa: Agresso

¹ Sedan 2019 är Konsumentskydd inget eget verksamhetsområde. Konsumentskyddsfrågorna har integrerats i övriga verksamhetsområden.

PRESTATIONER

Med prestationer för tillsyn menas riktade tillsynsinsatser eller att FI har publicerat en rapport. Med riktade tillsynsinsatser avses vissa undersökningar och kartläggningar, vissa tillståndsprövningar och sanktionsärenden. Modellen för beräkning av riktade tillsynsinsatser beskrivs i rapporten *Åtterrapporing av tillsynsinsatser* (FI dnr 20-2040). Slutsatser på basis av antalet prestationer ska dras med försiktighet, eftersom komplexiteten i olika slags prestationer kan skifta betydligt.

Tabell 7. Prestationer för tillsyn, antal

	2019	2018	2017
Rapporter av finansiell analys	29	24	16
Riktade tillsynsinsatser			
- Undersökningar och kartläggningar ¹	416	144	358
- Översyns- och utvärderingsprocesser	100	79	107
- Tillståndsprövningar	165	125	74
- Sanktionsärenden ²	1	3	7

Källa: Platina

¹ Statistiken för undersökningar och kartläggningar 2018 är justerad för att bli jämförbar med den metod som används för övriga år.

² Differensen med tabell 10 för 2019 består i att sanktioner riktades mot ytterligare tre bolag som inte ingår i den heltäckande tillsynen.

ÅTERRAPPORTERING AV TILLSYNSINSATSER

FI har som mål att, över tid, göra tillsynsinsatser på alla de omkring 2 000 företag som FI har gett verksamhetstillstånd. På den svenska finansmarknaden finns dock betydligt fler aktörer än de som verkar på basis av ett tillstånd från FI. Det handlar främst om utländska finansiella företag och fonder (varav åtskilliga saknar fast etablering i Sverige) där det primära tillsynsansvaret ligger hos respektive hemlands tillsynsmyndighet.

I tabellerna 8–9 visas utfallet för FI:s återrapportering av tillsynsinsatser. FI:s mål är att samtliga företag med tillstånd från FI över tid ska nås av minst en tillsynsinsats. För att styra mot detta har FI som mål att 35 procent av bankerna, sparbankerna, kreditmarknadsbolagen, livbolagen, skadeförsäkringsföretagen, fondförsäkringsföretagen, tjänstepensionsinstitut, värdepappersbolagen, fondbolagen samt marknadsplatserna och clearingföretagen ska beröras av riktade tillsynsinsatser under ett år. På motsvarande sätt ska 10 procent av förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare), betal- och e-penningföretagen, konsumentkreditinstitut och försäkringsförmedlarna beröras av riktade tillsynsinsatser under ett år.

Under 2019 nådde FI målen i samtliga företagskategorier, förutom tjänstepensionsinstitut. Sammantaget nåddes 80 procent av företagen i gruppen där målet var 35 procent, och 21 procent av företagen i gruppen där målet var 10 procent.

Tabell 8. Antal och andel företag som blivit föremål för riktade tillsynsinsatser

Företagskategori	Antal företag	Andel företag som träffats av en insats (%)		
		2019	2018	2017
Banker	43	98	82	95
Sparbanker	47	100	83	100
Kreditmarknadsföretag	30	80	60	97
Livförsäkringsföretag	27	96	43	93
Skadeförsäkringsföretag	114	96	41	91
Fondförsäkringsföretag	8	100	38	100
Tjänstepensionsinstitut	10	0	9	35
Värdepappersbolag	107	42	69	50
Fondbolag	39	100	100	45
AIF-förvaltare	64	70	70	6
Marknadsplatser och clearingföretag	5	40	60	18
Betal- och e-penningföretag	100	54	3	33
Konsumentkreditinstitut	77	10	18	6
Försäkringsförmedlare	1 069	15	15	17

Källa: Platina

Tabell 9. Antal riktade tillsynsinsatser per företagskategori

Företagskategori	Undersökningar och kartläggningar			Översyns- och utvärderings- processer			Tillstånd			Sanktioner ²		
	2019	2018 ¹	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
	Banker	115	70	42	9	10	8	26	53	18	0	0
Sparbanker	61	40	47	1	0	1	7	3	7	0	0	2
Kreditmarknadsföretag	35	18	34	5	1	2	15	15	10	0	1	1
Livförsäkringsföretag	34	1	28	19	13	18	32	3	1	0	0	1
Skadeförsäkringsföretag	137	4	110	42	42	52	20	48	38	0	0	0
Fondförsäkringsföretag	19	0	8	5	4	3	2	0	0	1	0	0
Tjänstepensionsinstitut	0	0	11	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Värdepappersbolag	3	2	7	3	2	18	3	0	0	0	0	2
Fondbolag	1	2	18	11	1	5	2	0	0	0	1	0
AIF-förvaltare	0	1	4	5	3	0	8	0	0	0	0	0
Marknadsplatser och clearingföretag	1	3	2	0	0	0	1	3	0	0	0	0
Betal- och e-penningföretag	1	0	40	0	2	0	47	0	0	0	1	0
Konsumentkreditinstitut	7	2	5	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Försäkringsförmedlare	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa	416	144	358	100	79	107	165	125	74	1	3	7

Källa: Platina

¹ Statistiken för undersökningar och kartläggningar 2018 är justerad för att bli jämförbar med den metod som används för övriga år. Uppgifterna har ändrats för kategorierna värdepappersbolag, fondbolag, AIF-förvaltare, konsumentkreditinstitut och försäkringsförmedlare.

² Differensen med tabell 10 för 2019 består i att sanktioner riktades mot ytterligare tre bolag som inte ingår i den heltäckande tillsynen.

Med riktade tillsynsinsatser avses vissa undersökningar och kartläggningar, tillståndsprövningar och sanktionsärenden. Modellen för beräkning beskrivs i rapporten *Åtterrapporering av tillsynsinsatser* (FI dnr 20-2040).

Tabell 9 visar antal ärenden inom respektive kategori. Ett ärende kan beröra flera företag i samma företagskategori.

Värt att notera är att tabellen innehåller både undersökningar såväl som kartläggningar. Det gör att tabellen visar antalet tillsynsinsatser mot respektive företagskategori, inte antalet genomförda undersökningar. Kartläggningar är en tillsynsinsats som riktar sig mot fler bolag. Dessa går inte på djupet på samma sätt som en enskild undersökning gör. Kartläggningar används i stor utsträckning som ett inledande steg i en riskbaserad tillsyn för att identifiera de risker som sedan kan leda till enskilda undersökningar eller tillsynsrapporter. Undersökningar är en ärendetyp som FI definierar som en aktivitet som följer undersökningsprocessen där ett enskilt bolag granskas och som i ett nästa steg kan leda till en sanktionsprövning.

Ökningen bland banker, sparbanker och kreditmarknadsföretag förklaras av det 2019 genomfördes kartläggningar som berörde flertalet företag i dessa företagskategorier.

Ökningen för försäkringsföretag förklaras av två större enkätundersökningar som genomfördes under 2019. Den första avsåg en enkätundersökning om centrala funktioner och omfattade 138 försäkringsföretag. Den andra avsåg en enkätundersökning om hantering av skuldtäckning och omfattade 41 försäkringsföretag. Se vidare under avsnittet Försäkringstillsyn för mer information. Dessa två undersökningar riktade sig i vissa fall till samma företag. Under 2018 genomfördes inga enkätundersökningar hos försäkringsföretagen.

Antal ärenden för översyn och utvärdering av försäkringsföretag ökade jämfört med föregående år eftersom fler Orsa-rapporter (försäkringsföretagens egna risk- och solvensbedömningar) granskades 2019 än året innan.

BANKTILLSYN

Banktillsynen präglades under 2019 till stor del av penningtvätsärenden. Under våren 2019 inleddes undersökningar av Swedbank AB:s och SEB AB:s styrning och kontroll av åtgärder mot penningtvätt i bankernas dotterbolag i Baltikum. Undersökningarna har varit resurskrävande och ledde till omprioriteringar under året. Se vidare avsnittet Penningtvätt.

FI genomförde under året översyns- och utvärderingsprocesser enligt kapitaltäckningsregelverket (ÖUP) som planerat. Utöver det har FI effektiviserat arbetet och processen i ÖUP, vilket har frigjort resurser som har fördelats till tema- och institutspecifika undersökningar. Effektiviseringarna förväntas frigöra ytterligare resurser under 2020.

Vidare gjorde vi temaundersökningar om bolån och konsumentkrediter samt granskade återhämtningsplaner och interna modeller.

Översyns- och utvärderingsprocesser

FI gjorde under 2019 fördjupade risk- och kapitalbedömningar av nio av de tolv största bankerna och ytterligare åtta mindre institut. Det skedde inom ramen för översyns- och utvärderingsprocesserna (ÖUP). Utvärderingarna av de tre storbanker som har gränsöverskridande verksamhet gjordes i de så kallade tillsynskollegierna, tillsammans med tillsynsmyndigheter i övriga länder där bankerna är verksamma. För dessa banker hålls riskuppföljningsmöten varje kvartal. FI medverkade därutöver aktivt i ÖUP-arbetet i respektive tillsynskollegium för tre utländska banker (Nordea, Danske Bank och Den norske Bank) som har betydande filialer i Sverige.

Granskning av återhämtningsplaner

I granskningen av återhämtningsplaner utvärderas om ett företag kan bevara eller återställa sin finansiella ställning och livskraft vid svår makroekonomisk och finansiell stress. För att dela de lärdomar som FI har gjort i granskningarna av återhämtningsplaner bjöd vi in till ett FI-forum. På forumet presenterade Europeiska centralbanken och FI sina lärdomar från granskningarna, och Riksgälden presenterade sitt perspektiv på företagens återhämtningsplaner.

Införande av bankpaketet

Under året överlämnade Utredningen om EU:s bankpaket sitt betänkande (SOU 2019:60). I betänkandet behandlas EU:s bankpaket om ytterligare riskreducerande åtgärder, framför allt ändrade

kapitaltäckningsregler och åtgärder för att stärka möjligheterna att hantera banker vid en kris, och hur bankpaketet ska genomföras i svensk rätt. FI har löpande varit involverad i utredningen. FI har dessutom påbörjat arbetet med anpassningar av relaterade regleringar och tillämpning.

Granskning av interna modeller

Svenska banker behöver förändra sina riskklassificeringssystem som en följd av ändrade regler för interna modeller. Sådana ändringar kräver FI:s godkännande och detta arbete pågår. Det övergripande målet är att få tydligare krav på plats med robusta kapitalkrav som är konsekventa och jämförbara mellan olika banker. FI började under året granska ansökningar om ändringar av interna modeller. Vi anser att översynen bidrar till att göra företagens riskklassificeringssystem mer rättvisande och konsekventa.

Kapitalkrav för kommersiella fastigheter

FI har analyserat riskerna i bankernas utlåning till kommersiella fastigheter och bedömt att bankerna bör ha mer kapital för dessa exponeringar. FI publicerade den 28 januari 2020 ett beslut om kapitalpåslag. Beslutet bygger på det förslag som FI presenterade i promemorian *Ökade kapitalkrav för banklån till kommersiella fastigheter* (FI dnr 19-14171) i november 2019 och som sedan remissbehandlats. Kapitalpåslaget motsvarar skillnaden mellan en av FI bestämd riskvikt och en banks faktiska genomsnittliga riskvikt för exponeringar mot den kommersiella fastighetssektorn. Den bestämda riskvikten har satts till 35 procent för företagsexponeringar med säkerhet i kommersiella fastigheter. För företagsexponeringar med säkerhet i kommersiella bostadsfastigheter gäller 25 procent. Kapitalpåslaget kommer att börja tillämpas när FI bedömer bankernas kapitalkrav inom ramen för FI:s årliga översyn- och utvärderingsprocess (SREP) under 2020. De höjda kapitalkraven påverkar främst de tre storbankerna. Det tillkommande kapitalkravet kan uppskattas till 5 miljarder kronor per storbank.

Bolåneundersökningen

Den årliga bolåneundersökningen fokuserar på olika aspekter av kreditgivning och kreditprövning i samband med utlåning till finansiering av bostäder. Samtidigt som bolåneundersökningen ingår i FI:s analyser av utvecklingen på bolånemarknaden ur ett makroekonomiskt perspektiv, är den också en viktig del av FI:s företagsspecifika tillsyn. Undersökningen för 2019 gjordes på storbankerna samt fyra andra banker, som tillsammans står för större delen av den svenska bolånemarknaden. Undersökningen resulterade i rapporten *Den svenska bolånemarknaden* (FI dnr 19-3472). Rapporten visade bland annat att nya bolånetagares genomsnittliga skuldkvot dämpades under 2018. Däremot ökade den genomsnittliga belåningsgraden efter att ha minskat under flera år. Stresstester som FI har utfört visade att något fler hushåll fick underskott mellan inkomster och utgifter vid arbetslöshet. Däremot klarade fler hushåll högre räntor utan underskott.

Konsumtionskreditkartläggningen

Konsumtionskreditkartläggningen genomfördes för andra året i rad. Bland annat samlade FI in information om drygt 380 000 låntagare hos 34 olika företag. Kartläggningen utmynnade i rapporten *Svenska*

konsumtionslån (FI dnr 19-10094). Den visade bland annat att de flesta lånen var små och hade en hög effektiv ränta. Vart sjunde lån innebar ett inkassokrav för låntagaren, men för de låntagare som har prövats med en så kallad kvar att leva på-beräkning ledde endast vart tjugonde lån till ett inkassokrav. Detta talar för att en grundlig kreditprovning kan minska risken för låntagarna.

FI:s insatser under 2019 enligt NIS-direktivet

Totalt har 13 leverantörer av samhällsviktiga tjänster anmält sig till FI utifrån lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster, det så kallade NIS-direktivet. Av dessa anmälde sig fyra under 2019, därmed har samtliga finansiella företag som vi för närvarande bedömer omfattas av NIS också anmält sig till FI.

2014 införde FI särskilda föreskrifter om styrning, riskhantering och kontroll, operativ riskhantering samt informationssäkerhet och it-verksamhet (FFFS 2014:1, FFFS 2014:4 respektive FFFS 2014:5). Föreskrifterna syftar bland annat till att styra och hantera operativa risker som avser informations- och it-verksamhet. FI bedömer att kraven i FI:s föreskrifter väl överensstämmer med MSB:s föreskriftskrav på det systematiska och riskbaserade informationssäkerhetsarbete som leverantörer av samhällsviktiga tjänster ska bedriva. Mot bakgrund av att FI:s föreskrifter gäller för de finansiella företag som enligt de nationella NIS-föreskrifterna bedöms vara samhällsviktiga tjänsteleverantörer ser FI för närvarande inget behov av ytterligare föreskrifter på området och har därför valt att inte skriva egna föreskrifter inom ramen för NIS-direktivet.

De tillsynsinsatser som vi har gjort enligt lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster har utgått från de föreskrifter från FI som nämns ovan. NIS- och säkerhetsskyddsfrågor har lyfts dels i riktade undersökningar mot enskilda institut, dels i bilaterala möten i den löpande tillsynen. Fokus ligger på hur instituten hanterar risker, brister och hot, liksom på hur de planerar för att hantera incidenter. Ett exempel på fokusområde i bilaterala möten under 2019 var hantering av risker relaterat till tredjepartsleverantörer. Under 2019 genomfördes riktade undersökningar om processer för kontinuitetshantering och informations- och cybersäkerhet, samtliga undersökningar är avslutade med slutskrivelser. De tillsynsaktiviteter som genomfördes under 2019 har inte resulterat i beslut om åtgärdsförelägganden och sanktionsavgifter.

Under 2019 deltog FI löpande i MSB:s nationella samverkansgrupp för NIS-direktivet. FI anordnade också tillsammans med MSB ett informationsmöte för de finansiella institut som berörs av MSB:s föreskrifter.

Samverkan med Konsumentverket om konsumentkreditlagen

FI har tillsammans med Konsumentverket ett delat tillsynsansvar över konsumentkreditlagen (2010:1846). Statskontoret identifierade 2018 ett antal utmaningar kopplade till det delade tillsynsansvaret som myndigheterna har försökt att hantera. Myndigheterna har samverkansmöten för att diskutera olika typer av frågor och ärenden, men även för att dela med sig av erfarenheter. FI samarbetade med Konsumentverket i deras uppdrag om fördjupad samverkan mot överskuldssättning som slutredovisades före sommaren. FI:s

handläggare hade under 2019 löpande kontakt med handläggare på Konsumentverket om konsumentkreditinstitut, där FI bland annat ansvarar för tillståndsgivning och Konsumentverket ansvarar för tillsyn utifrån konsumentkreditlagen. Myndigheterna hade under 2019 löpande kontakt på handläggarnivå för att hantera remissvar som berör båda myndigheterna. Myndigheterna är vidare helt överens om att det finns ett behov av att kunna utbyta uppgifter som omfattas av sekretess för att effektivisera den delade tillsynen.

FÖRSÄKRINGSTILLSYN

Tillsynsverksamheten på Försäkringsområdet präglades under 2019 av en ambition att kommunicera FI:s förväntningar och ställningstaganden. Det avspeglar att regelverket Solvens 2 är principbaserat och därför delvis svårt att tillämpa. Nedan sammanfattar vi de viktigaste aktiviteterna på området som genomfördes under året.

Personskadereglering

FI följde på uppdrag av regeringen upp rapporten *Skadereglering vid personskada* från december 2017. Enligt uppdraget skulle FI särskilt följa upp förbättringsområdena handläggning, kompetens, systemstöd, individuell information till skadelidande och kvalitetssäkring.

I rapporten, *Skadereglering vid personskada – en uppföljning* (FI dnr 18-8288), gör FI bedömningen att utvecklingen av företagens systemstöd underlättar en korrekt och enhetlig handläggning av skadeärenden. Arbete med att modernisera systemstöd bör enligt FI:s mening prioriteras för att undvika att det tar många år innan åtgärderna får genomslag.

FI anser också att de båda regeringsuppdragen har satt fokus på personskaderegleringen och att de tillsammans med redan pågående åtgärder i försäkringsbranschen har haft betydelse för utvecklingen av denna. FI ser positivt på att branschen har påbörjat insatser, särskilt mot bakgrund av den korta tid som har förflutit sedan den förra rapporten.

FI fortsätter att bevaka skadereglering och startade i slutet av 2019 en undersökning om skadereglering av skador i hemförsäkringar.

Europeiska stresstester för tjänstepensionsföretag

Europeiska tillsynsmyndigheten för försäkringsföretag och tjänstepensionsinstitut, Eiopa, genomförde under 2019 stresstester av europeiska tjänstepensionsinstitut för att pröva deras motståndskraft. Stresstestet innehöll ett ogynnsamt scenario med kraftiga prisfall på finansiella tillgångar som exempelvis aktier och fastigheter. I stress-testet inhämtades även uppgifter om institutens investeringsbeteende samt arbete och exponeringar kopplade till hållbarhetsfaktorer. Detta för att kunna analysera dessa områden. I stresstestet ingick drygt 170 tjänstepensionsinstitut från 20 europeiska länder, varav två svenska understödsföreningar som bedriver tjänstepensionsverksamhet (tjänstepensionskassor). Resultatet visar att ett kraftigt prisfall på tillgångar får en betydande påverkan på de svenska tjänstepensionskassor som deltog men att de samtidigt klarade sig väl i förhållande till institut från andra europeiska länder.

Resultatet av stresstesten presenterades i rapporten *2019 Institutions for Occupational Retirement Provision (IORPs) Stress Test Report* (EIOPA-19/673).

Egna stresstester

Som en del av FI:s framåtblickande tillsyn genomför FI egna stresstester. Där gör vi beräkningar för att uppskatta försäkringsföretagens motståndskraft mot ogynnsamma marknadsscenarier, baserat på försäkringsföretagens inrapporterade data. De egna stresstesterna användes under året bland annat för att uppskatta försäkringsföretagens finansiella situation efter de kraftiga räntefallen under sommaren och för att uppskatta företagens motståndskraft mot ett scenario med kraftiga prisfall på tillgångar.

Resultatet av de egna stresstesterna visar att försäkringsföretagens motståndskraft minskade till följd av kraftigt fallande räntor. Detta återspeglades inte lika tydligt i företagens rapporterade solvensuppgifter. Det beror på att de gällande regelverken inte fullt ut fångar upp riskerna kopplade till långvarigt låga räntor. Resonemang om regelverkens brister under perioder med långvarigt låga räntor samt resultat och slutsatser från årets egna stresstester har redovisats i de stabilitetsrapporter som FI har publicerat under året.

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

FI har genomfört flera fördjupade analyser med fokus på värdering av försäkringstekniska avsättningar (FTA). FTA visar det framtida värdet på bolagets åtaganden enligt ingångna försäkringsavtal. En felaktig värdering av FTA kan göra företagens solvens missvisande. FI har analyserat hur ett antal av livförsäkringsföretagen beräknar sina förväntade framtida kostnader när de värderar FTA och hur företagen beskriver beräkningarna i sina försäkringstekniska beräkningsunderlag. Analysen visar dels att vissa av företagen behöver se över och förbättra sin kostnadsmodellering, dels att de allra flesta av företagen som ingår i analysen behöver utveckla sina försäkringstekniska beräkningsunderlag så att de blir utförligare och tydligare. FI rekommenderar företagen att analysera sina kostnader och utveckla och förbättra sina modeller för värdering av framtida kostnader. Dessutom uppmanas företagen att göra en översyn av sina försäkringstekniska beräkningsunderlag. Resultatet av analyserna presenterades i rapporten *Kostnadsantaganden i livförsäkringsföretagens avsättningar* (FI dnr 19-14096).

Ett skadeförsäkringsföretag ska beräkna sina FTA så att de kan förväntas räcka till för att täcka alla framtida skadeersättningar och kostnader som följer av ingångna försäkringsavtal. I en fördjupad analys hittade FI brister i de försäkringstekniska beräkningsunderlagen. FI rekommenderar företagen att se över sina försäkringstekniska beräkningsunderlag och uppmanar dem att säkerställa att det går att förstå och rekonstruera beräkningarna utifrån underlaget och de hänvisningar som finns där. När det behövs bör företagen utveckla och förtydliga sina resonemang om beräkningarna av FTA. Resultatet av analyserna presenterades i rapporten *Otydliga beräkningsunderlag i många skadeförsäkringsföretag* (FI dnr 19-18486).

Utöver de två publicerade rapporterna om FTA gjorde FI också fördjupade analyser om riskmarginalen i FTA, framtida premier i

skadebolag, kassaflöden i livbolag, kapitalkrav för företag med fondförsäkringsverksamhet och den aktuariella resultatanalysen.

Brister i beräkning av FTA

Det är viktigt att försäkringsbolag beräknar sina försäkringstekniska avsättningar (FTA) på ett sätt som är i enlighet med Solvens 2.

FI har genom undersökningarna konstaterat att Avanza Pension har beräknat FTA på ett felaktigt sätt och att effekterna av detta inte har varit oväsentliga. Utöver det har bolaget brustit i sin dokumentation av beräkningsmetoder och antaganden samt i sin inrapportering till FI. Som en konsekvens av dessa brister beslutade FI:s styrelse i februari 2019 att ge Avanza Pension en varning i förening med en sanktionsavgift om 35 miljoner kronor.

Styrelsens samlade kompetens

Solvens 2-regelverket kräver att ett försäkringsföretags styrelse tillsammans har nödvändiga kvalifikationer, kompetenser och yrkeserfarenheter. Solvens 2-regelverket ställer också krav på att styrelsen utför ett antal konkreta arbetsuppgifter. Många av uppgifterna är komplicerade och ställer stora krav på ledamöterna inom många olika områden.

Mot bakgrund av detta publicerade FI i september 2019 en rapport, *Styrelsens samlade kompetens i försäkringsföretag* (FI dnr 19-51), där vi redogör för exempel på åtgärder för att stärka styrelsens kvalifikationer, kompetenser och yrkeserfarenheter. Det handlar om arbetssätt vid rekrytering, utbildning och utvärdering av styrelsen.

FI har genom en enkät hos ett antal större försäkringsföretag i kombination med intervjuer gjort en fördjupad analys för att undersöka hur dessa krav uppfylls. Denna visade att nivån på kvalifikationer, kompetenser och yrkeserfarenheter skiljer sig väsentligt åt mellan styrelser i försäkringsföretag som har liknande verksamhet, storlek och komplexitet. Detta indikerar att alla företag inte lever upp till kravet på att ha en tillräckligt hög nivå inom alla relevanta verksamhetsområden. FI kommer att följa upp detta i den löpande tillsynen.

Centrala funktioner

FI genomförde under 2018 och 2019 en webbaserad enkätundersökning om hur försäkringsföretagen har införlivat de fyra centrala funktionerna i sitt företagsstyrningssystem. Med de centrala funktionerna avses riskhanteringsfunktionen, funktionen för regelefterlevnad, aktuariefunktionen och funktionen för internrevision. Undersökningen omfattade 138 försäkringsföretag.

FI har utifrån enkätundersökningen konstaterat brister av såväl funktionsövergripande som funktionsspecifik karaktär. De funktionsövergripande iakttagelserna berör ett flertal försäkringsföretag och avser processen för lämplighetsbedömning samt funktionernas beslutsfattande roll i diverse verksamhetskommittéer.

De funktionsspecifika bristerna gäller bristfällig efterlevnad av vissa av regelverkets krav som avser enskild funktion. Dessa brister gäller bland annat funktionernas planer, riskbedömningar, granskningsansatser och rapporteringsrutiner.

Med anledning av ovanstående brister publicerade FI i juni 2019 en generell slutskrivelse på vår webbplats (FI dnr 18-22470).

Egna risk- och solvensbedömningar

Försäkringsföretagens årliga risk- och solvensbedömning (Orsa) är företagets egen analys av sina risker och hur mycket kapital som krävs för att bedriva verksamheten på kort och lång sikt. I Orsa ska det ingå en bedömning av det totala solvensbehovet med hänsyn tagen till företagets specifika riskprofil, risktolerans och affärsstrategi. Utöver det ska Orsa vara en integrerad del av företagets affärsstrategier. Det innebär att resultatet av Orsa ska beaktas i strategiska beslut och i affärsplaneringen.

Orsa är en central del av försäkringsföretagens riskhantering. Därför har FI gjort en fördjupad analys av detta och publicerat tillsynsrapporten *Försäkringsföretagens egna risk- och solvensbedömningar* (FI dnr 19-9807) i maj 2019. I rapporten tar FI upp vanligt förekommande brister. Bland annat har FI noterat att många företag baserar sin bedömning av det totala solvensbehovet på standardformelns beräkning av solvenskapitalkravet i stället för på den egna riskprofilen. Samtidigt behöver varje företag vara medvetet om hur dess riskprofil avviker från antagandena i den formel som används för att beräkna solvenskapitalkravet i Solvens 2.

FI menar att bristerna kan tyda på att många styrelser inte är tillräckligt delaktiga i Orsa-processen, eftersom det är oklart om de metoder och analyser som används i Orsa utformas efter den egna verksamheten och vad företagets styrelse anser är relevant för styrningen av verksamheten.

Förmånsrätts- och skuldtäckningsregister

Om ett försäkringsföretag går i konkurs utgörs grunden för förmånsrätten av ett särskilt register som varje enskilt försäkringsföretag ska hålla. Registret som ligger till grund för förmånsrätten benämns förmånsrättsregister i Solvens 2-regelverket och skuldtäckningsregister i Solvens 1-regelverket.

FI har genom en undersökning granskat företagens process för hur de hanterar detta register. Resultatet av undersökningen har presenterats i rapporten *Försäkringsföretagens hantering av förmånsrätts- och skuldtäckningsregister* (FI dnr 18-21335). FI bedömer att företagen generellt har en tillfredställande kontroll över sin hantering av registret, samtidigt som det finns förutsättningar för att ytterligare stärka konsumentskyddet.

Beräkning av säkerhetsreserv

FI har följt upp 72 skadeförsäkringsföretags avsättningar till säkerhetsreserven. Säkerhetsreserven är en obeskattad reserv som ska hantera sådana variationer i försäkringsrörelsens resultat som beror på slumpmässiga eller svårbedömda faktorer. Syftet med granskningen var att kontrollera att företagen uppfyller kraven för avsättning och upplösning av säkerhetsreserven enligt gällande bestämmelser. Dessutom kontrollerades de företag som löser upp säkerhetsreserven enligt särskilda övergångsregler. Övergångsreglerna gäller de företag som beräknat maximal avsättning till säkerhetsreserv enligt särskilda regler som upphävdes 2016. För tre av de undersökta företagen

identifierade FI behov av rättelse, vilket har skett. För övriga företag hade FI inga invändningar.

Klassificering av aktieägartillskott

Vid FI:s granskning av Solvens 2-rapporteringen har det framkommit att flera försäkringsaktiebolag klassificerat villkorade aktieägartillskott som nivå 1 i kapitalbasen utan att ta hänsyn till att villkoren för tillskotten inte uppfyller kraven för klassificering i nivå 1.

Majoriteten av försäkringsaktiebolagen har inga aktieägartillskott eller ovillkorade aktieägartillskott i kapitalbasen. De bolag som har haft villkorade aktieägartillskott har i några fall återbetalat det och ersatt det med ett ovillkorat aktieägartillskott. Övriga villkorade aktieägartillskott som granskats har varit korrekt klassificerade i kapitalbasen.

TILLSYN AV FINANSIELLA VÄRDEPAPPERSMARKNADEN OCH FONDER

Tillsynen under året präglades av aktiviteter för att följa upp hur företagen följer regelverken vid investeringsrådgivning och rådgivning om försäkringsbaserade investeringsprodukter. Vidare låg stort fokus på tillsynen av den centrala motparten Nasdaq Clearing AB till följd av ett medlemsfallissemang 2018.

Infrastrukturföretagen

FI gjorde flera omfattande och komplexa tillsynsundersökningar av den centrala motparten Nasdaq Clearing AB. Undersökningarna fokuserade huvudsakligen på riskhantering, deltagarkriterier samt metoder för att hantera obestånd. Utöver dessa undersökningar intensifierade vi den löpande tillsynen av företaget, bland annat som följd av ett medlemsfallissemang i september 2018 som orsakade stora förluster. Kommunikationen med olika intressenter om obeståndshändelsen var också omfattande.

Ett ordinarie tillsynskollegiemöte hölls under året och förberedelserna startade för att etablera en krishanteringsgrupp (Crisis Management Group) för Nasdaq Clearing, i enlighet med uppdrag i regleringsbrevet.

Frågor om fonder

Bättre analysverktyg för fonddata

FI slutförde 2019 ett projekt om innehavsrapportering för fonder. Förändringar i rapporteringen gör att FI nu kan analysera risker i fonder på ett snabbare och enklare sätt. Det skapar utrymme att lägga tonvikt vid tillsyn där FI ser förhöjda risker, men också att välja bort områden där riskerna visat sig vara mindre. Målet är att de flesta av uppgifterna för värdepappersfonder från innehavsrapporteringen ska publiceras på FI:s webbplats från och med den 1 mars 2020. Arbetet med att bygga ett publiceringsverktyg pågår.

Kartläggning av fonder

FI har analyserat fasta och prestationsbaserade avgifter, jämförelseindex och aktiv risk för samtliga 776 svenska värdepappersfonder och specialfonder. Detta var ett förberedande arbete, dels inför ett nytt lagkrav om aktivitetsgrad i fonder som träder i kraft den 1 januari 2020, dels inför arbetet inom Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma), där målet är att ta fram gemensamma europeiska riktlinjer för prestationsbaserade

avgifter. Kartläggningen visar att det finns ett behov av att följa upp de nya reglerna som träder i kraft 2020, vilket FI på sikt har för avsikt att göra.

I kartläggningen följde FI även upp om fonderna följer sina placeringsbegränsningar vad gäller motpartsexponering för OTC-derivat, insättning på konto hos kreditinstitut samt exponering mot företagsgrupp. FI kommer att följa upp denna del av kartläggningen 2020 för branschen som helhet men även för enskilda bolag vid behov.

Förändringar på Pensionsmyndighetens fondtorget

FI följde under våren 2019 upp ett flertal fonder och fondbolag som hade påverkats av avregistreringar från fondtorget, till följd av att Pensionsmyndighetens andel av fonden eller fondbolaget varit betydande. Ett syfte var att se hur andelsägarnas intressen hade tillvaratagits samt hur fondbolagen hade påverkats. Slutsatsen var att avvecklingen av fonder från fondtorget generellt har fungerat bra från andelsägarnas synpunkt, men att det har haft stor påverkan på verksamheten för ett fåtal mindre fondbolag.

Frågor om finansiell rådgivning

Omsorgsplikt

FI inledde under året en serie undersökningar av försäkringsförmedlare och värdepappersinstitut om omsorgsplikt vid investeringsrådgivning och rådgivning om försäkringsbaserade investeringsprodukter. Syftet är att undersöka om företagen skapar förutsättningar för att den rådgivning som lämnas ska kunna ske med omsorg om kunderna. Vi granskar bland annat hur företagen följer reglerna om produktstyrning, hantering av intressekonflikter och ersättningar, samt om de råd som lämnas uppfyller kraven på lämplighetsbedömning. Undersökningarna anpassas utifrån företagets affärsverksamhet. Två av fyra undersökningar har avslutats.

Passandebedömning

Under året genomförde FI en kartläggning av Mifid 2-reglerna (EU:s direktiv om värdepappersmarknaden, Mifid 2) om passendebedömning vid tjänsterna utförande av order respektive mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument. Kartläggningen är del av en gemensam tillsynsaktivitet som Esma har initierat. Kartläggningen omfattar sex svenska banker.

Konsekvenser av ett nytt regelverk om kapitaltäckning för värdepappersbolag

Under 2019 beslutade EU om ett nytt regelverk om kapitaltäckning för värdepappersbolag. De nya reglerna innebär bland annat att värdepappersbolagen ska delas in i olika kategorier utifrån den verksamhet som de bedriver. Kategoriseringen ska utgöra grunden för vilka krav som bolagen ska omfattas av. Som en del av förberedelserna inför att de nya regelverken ska träda i kraft gjorde FI under året en kartläggning och samlade in uppgifter från 27 värdepappersbolag. Syftet med kartläggningen var att ge FI en uppfattning om antalet bolag som kan komma att tillhöra kategorin små och icke-sammanlänkande företag. Insamlingen, som grundade sig på bolagens egna självskattningar, indikerade att majoriteten av

värdepappersbolagen kommer att hamna i kategori 2 och en mindre andel i kategori 3.

Automatiserad rådgivning

Under 2019 publicerade FI tillsynsrapporten *Kartläggning av rådgivningsmarknaden* (FI dnr 18-22484) som bland annat redogjorde för en kartläggning av automatiserade rådgivningsmodeller som inleddes under 2018. Kartläggningen omfattade investeringstjänsterna investeringsrådgivning och portföljförvaltning samt så kallade sorterings-tjänster hos elva värdepappersbolag och banker. Den visade bland annat att automatiserade investeringstjänster endast utgör en liten del av marknaden, sett till antalet aktörer, och att icke oberoende rådgivning och portföljförvaltning är de vanligaste automatiserade investeringstjänsterna som kunderna erbjuds.

Oberoende rådgivning

I tillsynsrapporten *Kartläggning av rådgivningsmarknaden* (FI dnr 18-22484) redogjorde FI även för en kartläggning av oberoende rådgivning som genomfördes under 2018. Majoriteten av alla bolag som erbjuder investeringsrådgivning ingick. Syftet var att få en överskådlig bild av hur många bolag som kategoriserar sin rådgivning som oberoende. Kartläggningen visade att rådgivningsmarknaden fortfarande domineras av bolag som ger råd om egna produkter eller tar emot provisioner från produktleverantörer.

Kartläggning av försäkringsförmedlare

Hösten 2019 genomförde FI en enkätundersökning riktad mot cirka 200 försäkringsförmedlare. Huvudsyftet var att följa upp den kartläggning som gjordes 2018 och inventera fördelningen av försäkringsförmedlars intäkter mellan produkttyper (fonder, strukturerade produkter och övriga produkter), samt undersöka vilka produkttyper som genererade störst ersättning i förhållande till investerat belopp.

Marknadsmisshandlingar

Den kraftiga ökningen av antalet anmälningar om marknadsmisshandlingar som skett de senaste åren mattades av under 2019. Anmälningar om marknadsmanipulation minskade, medan antalet anmälningar om insiderbrott låg på samma nivå som 2018.

Under året lades resurser på en löpande dialog med rapporterande marknadsaktörer. Företagen har arbetat förebyggande genom att bland annat lägga in spärrar i sina handelssystem för att förhindra överträdelser samt arbetat med information till sina kunder. Totalt fick FI in 608 anmälningar varav 204 skickades vidare till Ekobrottsmyndigheten (EBM) för vidare utredning.

Under året färdigställdes två undersökningar om marknadsövervakning. Det är viktigt att de handelsplatser och företag som arrangerar och genomför transaktioner har väl anpassade system så att de kan upptäcka och rapportera in misstänkta överträdelser till FI. Inga stora brister framkom, men det är viktigt att företagen arbetar förebyggande med internutbildningar och genom information till sina kunder.

Under året genomfördes också en kartläggning om insiderförteckningar som omfattade 24 slumpmässigt utvalda emittenter på reglerade marknader och MTF-plattformar (Multilateral

handelsplattform, MTF). Syftet med kartläggningen var att se hur emittenterna har anpassat sig till reglerna i EU:s marknadsmissbruksförordning (Mar) om insiderförteckningar. Resultatet publicerades i en tillsynsrapport *Insiderförteckningar – verktyg för emittenter och myndigheter* (FI dnr 20-2149) i januari 2020.

Investeringsbedrägerier

FI varnade under året för 1 536 oseriösa företag, som verkar på marknaden utan nödvändiga tillstånd. Under 2019 handlade det främst om bedrägerier relaterade till så kallade marginalkontrakt eller CFD-kontrakt (contracts for difference). En ny trend var att bedrägerierna började med annonsering i sociala medier och att beloppskravet på första investeringen varit relativt lågt. Målgruppen blir med denna metod stor och i flera fall har de drabbade investerat igen och i slutändan blivit av med stora belopp.

Varningarna är en del av ett internationellt samarbete mellan tillsynsmyndigheter. FI fattade beslut om varning i sju fall baserat på händelser på den svenska marknaden. Övriga varningar baseras på händelser utanför Sverige, där FI mottog varningar från utländska myndigheter. I kontakter med konsumenter som drabbats av investeringsbedrägerier har det i flera fall visat sig att företaget finns på varningslistan. FI arbetar med förebyggande information direkt till privatpersoner via varningslistan och information på FI:s webbplats, samt indirekt via upplysningstjänsten Hallå konsument och via Konsumenternas Bank- och finansbyrå. FI har också arbetat aktivt för att nå privatpersoner via media. Även ett avsnitt i poddserien *Privatekonomi med Finansinspektionen* behandlade ämnet investeringsbedrägerier.

Utvärdering av effekterna av Mifir

FI har utvärderat effekterna av Mifir (EU:s förordning om värdepappersmarknaden) på transparensen på obligationsmarknaden. Utvärderingen redovisades i tillsynsrapporten *Nya regler gav minskad transparens på de svenska obligationsmarknaderna* (FI dnr 19-22283). Både FI och marknadsaktörerna anser att transparensen har försämrats, i motsats till syftet med Mifir och de transparensregler som infördes när direktivet och förordningen om värdepappersmarknaden började tillämpas 2018.

KONSUMENTSKYDD

Att slå vakt om konsumentintresset på det finansiella området är en central uppgift för den finansiella tillsynen. Många undersökningar som behandlas ovan är huvudsakligen inriktade på konsumentskyddsaspekter, och för många andra finns detta med som en viktig del. Konsumentskyddsarbetet inom FI samordnas i Konsumentskyddskommittén (Kosko), där alla verksamheter som arbetar med konsumentskyddsfrågor deltar.

De samlade aktiviteterna och erfarenheterna av tillsynsarbetet inom konsumentskydd, inklusive risker för konsumenter och behov av utveckling av regler för konsumentskydd beskrivs i den årliga konsumentskyddsrapporten som FI publicerar varje år på regeringens uppdrag.

Konsumentskyddsrapport

I 2019 års *Konsumentskyddsrapport* (FI dnr 19-7148) redogjorde FI för de främsta konsumentriskerna som FI har identifierat. Låga räntor och svårigheter att få avkastning på sparande gör att en del konsumenterna tar större risker med sitt sparande än vad som är lämpligt. Samtidigt är det fortfarande risk för att konsumenterna får placeringsråd som snarare styrs av vad som ger provisioner till rådgivaren än vad som är lämpligt för konsumenten.

En annan aktuell risk för konsumenterna på finansmarknaden handlar om ändrade betalningsmönster och nya digitala betalningslösningar där det är viktigt att hålla en hög säkerhetsnivå och att konsumenterna inte drabbas av avbrott och störningar. Vidare uppmärksammar FI de konsumentskyddsrisken som är kopplade till krediter och hög skuldsättning. Gräsrotsfinansiering och insättningar hos inlåningsföretag är två områden där det finns behov av regeländringar.

I rapporten presenteras också erfarenheter från FI:s konsumentskyddsarbete under det gångna året. Rapporten beskriver slutligen de behov av regeländringar som FI anser nödvändiga för att få till stånd ett starkare konsumentskydd än i dag.

Myndighetssamverkan om konsumentskydd

FI samverkade under året med Konsumentverket och Pensionsmyndigheten för att informera om planerade aktiviteter, samarbeta inom olika områden och dela slutsatser av arbetet. Utöver löpande kontakter med både Konsumentverket och Pensionsmyndigheten har FI haft fyra samrådsmöten med Konsumentverket och tre med Pensionsmyndigheten. Samarbetet mellan myndigheterna fungerar väl och bidrar till FI:s tillsynsarbete på ett positivt sätt.

Konsumentverket och FI har ett samarbetsavtal som beskriver hur samarbetet ska ske. Inom tillsynen sker samverkan med Konsumentverket bland annat inom den delade tillsynen av konsumentkreditföretag. Samverkan sker också i samband med distribution av försäkringar och fonder samt om finansiell rådgivning. FI deltog tillsammans med Konsumentverket och Kronofogden i Konsumentverkets regeringsuppdrag om överskuldssättning. FI samverkar också med Konsumentverket i styrelsearbetet för Konsumenternas Bank- och finansbyrå och Konsumenternas Försäkringsbyrå. FI deltar även i samordningsrådet för den nationella konsumentupplysningstjänsten Hallå konsument som drivs av Konsumentverket. Samverkan mellan FI och Konsumentverket bidrar positivt till en bättre tillsyn.

Pensionsmyndigheten och FI har under året haft ett stort utbyte av information i samband med förändringarna i premiepensionssystemet. FI får också löpande information från Pensionsmyndigheten om de synpunkter och klagomål som konsumenterna har på förvaltningstjänster samt på fonder och fondbolag som ingår i premiepensionssystemet. Detta informationsutbyte har varit till nytta och ökat kvaliteten i tillsynen av enskilda företag.

Inom Finansiell folkbildning, som beskrivs separat under Övrig verksamhet, är målet att stärka konsumenternas ställning på finansmarknaden. Både Konsumentverket och Pensionsmyndigheten ingår i nätverket Gilla Din Ekonomi och dess programråd. Samarbete

inom finansiell folkbildning, både mellan dessa myndigheter och andra aktörer, ger bättre resultat och bredd i aktiviteterna än om alla skulle arbeta var för sig.

PENNINGTVÄTT

Penningtvätt och finansiering av terrorism är globala problem som innebär svåra utmaningar för samhället. Under 2019 stärkte FI penningtvättstillsynen och satsade bland annat stora resurser på att granska svenska storbankers styrning och kontroll av åtgärder mot penningtvätt i baltiska dotterbolag. I november 2019 sammanfattade FI erfarenheterna av arbetet i rapporten *FI:s arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism* (FI dnr 19-24575).

Under perioden januari 2018–oktober 2019 inledde FI elva undersökningar med fokus på penningtvätsfrågor. Fem av undersökningarna har slutförts, och FI har redovisat bedömningar och rekommenderade åtgärder i slutskrivelser till respektive företag. I ett av fallen valde FI att inte förnya företagets tillstånd att bedriva verksamhet, bland annat mot bakgrund av brister som hade identifierats i undersökningen.

Alla storbanker har undersökts av FI under den senaste tvåårsperioden. FI har även granskat ett antal små och medelstora banker som har valts ut utifrån brister som myndigheten har identifierat i den löpande tillsynen. Två undersökningar gällde valutaväxlare och penningöverförare. I tillsynsplanen för 2019 valde FI ut ytterligare ett antal valutaväxlare och penningöverförare för närmare granskning, men i början av 2019 valde FI att prioritera om tillsynsinsatserna och skjuta upp de planerade undersökningarna. Bakgrunden till beslutet var uppgifterna om nordiska bankers bristande hantering av penningtvätsrisker i Baltikum. FI valde därför att frigöra resurser för att öppna nya undersökningar på SEB och Swedbank.

Under 2019 omfördelade FI även interna resurser från andra verksamheter till arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism, i första hand att granska svenska storbankers styrning och kontroll av dotterbolagens verksamhet i Baltikum. FI har också stärkt samarbetet med tillsynsmyndigheterna i Estland, Lettland och Litauen, både strategiskt och operativt.

För att stärka samarbetet mellan myndigheterna i regionen har FI och danska Finanstilsynet tagit initiativ till en permanent nordisk-baltisk arbetsgrupp. Gruppen har representanter från de finansiella tillsynsmyndigheterna i Danmark, Estland, Finland, Island, Lettland, Litauen, Norge och Sverige. Myndigheterna träffas på olika nivåer flera gånger per år, för att utbyta erfarenheter och information för att bli effektivare i arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Ur ett europeiskt perspektiv är samarbetet unikt, och gruppen har kommit långt i att konkret organisera gränsöverskridande tillsynssamarbete på penningtvättsområdet. Samarbetet kommer att formaliseras i ett samförståndsavtal, som beräknas bli färdigt i början av 2020. Avtalet syftar till att ge myndigheterna i regionen bättre förutsättningar att organisera det gränsöverskridande tillsynssamarbetet på penningtvättsområdet.

FI samarbetar nu också operativt tillsammans med de baltiska tillsynsmyndigheterna i de undersökningar som FI genomför när det gäller styrningen och kontrollen av åtgärder mot penningtvätt i SEB:s och Swedbanks baltiska verksamheter. För FI är det här samarbetet mycket viktigt, inte minst eftersom det ger tillgång till information om hur dotterbankerna följer reglerna. Det ger FI en helhetsbild av regelefterlevnaden inom penningtvättsområdet i bankkoncernerna.

En viktig del av FI:s arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism är också den proaktiva tillsyn som sker inom ramen för de tillståndsprövningar FI hanterar. Under 2018 avlogs bland annat ett antal ansökningar om anmälan om registrering enligt lag om valutaväxling (1996:1006) och annan finansiell verksamhet baserat på att det inte kunde antas att verksamheten skulle leva upp till de krav som ställs i penningtvättsregelverket.

FI har som ambition att trefaldiga förmågan inom arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism till slutet av 2020 jämfört med 2018. Arbetet med att förstärka penningtvättstillsynen påbörjades 2019 då resurser temporärt flyttades över till penningtvättstillsyn. Detta har främst påverkat verksamhetsområde Bank, där vissa tillsynsaktiviteter har prioriterats ner. För 2020 har FI fått riktade anslag på 10 miljoner kronor för att bekämpa penningtvätt. Detta kommer inte att till fullo kunna finansiera kapacitetsökningen inom penningtvättsområdet.

INFORMATIONS- OCH CYBERRISKER

Den tekniska utvecklingen, i form av framför allt digitalisering, innebär möjligheter men också risker. Under 2019 ökade därför FI sitt fokus på så kallade cyberrisker.

FI gjorde under året platsbesök på fem stora och medelstora banker i syfte att ta del av vilka åtgärder som vidtagits utifrån det som bankerna åtagit sig att göra, till följd av tidigare genomförda undersökningar om informations- och cybersäkerhet. Därutöver har ytterligare riktade undersökningar genomförts, dels inom informations- och cyberrisk hos två storbanker, dels i form av ett antal undersökningar av bankernas kontinuitetshantering. I den löpande tillsynen ägnade vi speciell uppmärksamhet åt bankernas hantering av risker relaterat till utlagd verksamhet. Det skedde dels i bilaterala riskmöten med bankerna, dels genom att publicera FI:s förväntningar på detta område. Här gjorde FI också en kommunikationsinsats i form av en FI-podd samt frågor och svar på fi.se i samband med att EBA:s riktlinjer om utlagd verksamhet trädde i kraft.

FI arbetade också med cyberrisker inom ramen för Stabilitetsrådet tillsammans med Finansdepartementet, Riksbanken och Riksgäldskontoret. Arbetet syftade dels till att definiera och beskriva hur dessa typer av risker kan påverka den finansiella stabiliteten, dels till att diskutera de olika myndigheternas roller i detta sammanhang.

Den ökade betydelsen av, och medvetenheten om, cyberrisker och hur de kan slå mot både enskilda företag och mot systemstabiliteten ställer delvis nya krav på FI och andra myndigheter. Det handlar om både analysmetoder och sättet att utöva tillsyn.

HÅLLBARHETSFRÅGOR

Hållbarhet är ett annat område som innebär strukturella utmaningar och risker. Under året fortsatte FI det arbete med hållbarhetsfrågor som på regeringens uppdrag inleddes 2015. FI har haft fortsatt fokus på klimatfrågorna, eftersom de på ett tydligare sätt än andra hållbarhetsfrågor innebär potentiella risker för den finansiella stabiliteten. När det gäller konsumentskyddsfrågorna finns det ett bredare spektrum av hållbarhetsaspekter att ta hänsyn till. Här handlar det om att sparare och investerare ska kunna lita på att uppgivna hållbarhetsegenskaper hos olika placeringsalternativ är korrekta.

Hänsyn till hållbarhetsaspekter ska ses som en naturlig del i analysen av de finansiella företagens affärsmodeller och riskhantering, och därmed också vara en naturlig del av den finansiella tillsynen och regleringen.

Ett grundläggande problem när det gäller att mer specifikt bedöma hur klimat- och andra hållbarhetsrisker kan påverka de finansiella företagen och systemen är brist på erfarenhetsgrundad kunskap och data. Vissa steg har dock tagits för att bättre kunna kvantifiera riskerna. FI började under 2019 arbeta med verktyget Paris Agreement Capital Transition Assessment (Pacta). Detta möjliggör bland annat att FI kan analysera exponeringar mot koldioxidintensiva sektorer hos finansiella företag. Ett pilotprojekt för att testa och utvärdera verktyget på ett urval försäkringsföretag förbereddes under 2019 och kommer att genomföras 2020.

Under 2019 arbetade FI för att på olika sätt integrera hållbarhetsfrågor och hållbarhetsrisker i den löpande tillsynen. Den typen av frågor tas numera upp bland annat i samband med platsundersökningar. Fokusområdena är tillsynen av företagens styrning, strategier, riskhantering och informationsgivning, samt att utveckla kvantitativa riskbedömningsverktyg. FI har också i olika former fört en aktiv dialog med finansiella företag och branschorganisationer om framför allt klimatfrågorna, bland annat i form av det initiativ som har tagits när det gäller att utveckla metoder för intern prissättning av utsläpp av växthusgaser.

En betydande del av arbetet har bestått i att delta aktivt i det snabbt växande internationella samarbetet på området mellan bland annat tillsynsmyndigheter och centralbanker. Här har FI varit tidigt ute, och har byggt upp viktiga kontakter och tagit viktiga initiativ. Konkret handlar detta bland annat om det snabbt växande arbetet inom de europeiska tillsynsmyndigheterna, där man under året utarbetade och publicerade aktionsplaner på området, och inom den europeiska systemrisknämnden (ESRB). Det gäller vidare arbetet i det internationella nätverket för klimat och finansmarknad, Network for Greening the Financial System (NGFS). Slutligen gäller det inom Iosco, där FI tog initiativ till och haft ordförandeskapet för hållbarhetsnätverket Sustainable Finance Network (SFN). FI arrangerade bland annat en internationell konferens som ett led i detta arbete i juni 2019, och har samordnat arbetet med att ta fram en rapport som ska bilda basen för Ioscos fortsatta arbete.

SYSTEMSTABILITET OCH MAKROTILLSYN

FI:s stabilitetsuppdrag

Finansiell stabilitet innebär att det finansiella systemet kan upprätthålla sina grundläggande funktioner även under pressade ekonomiska förhållanden. Detta kräver dels ett kontrollerat risktagande, dels att det finns en operativ och finansiell motståndskraft i företagen om och när mer eller mindre oförutsedda händelser inträffar. FI har viktiga uppgifter i bägge dessa avseenden.

FI har under året utvecklat och publicerat tankeramen för arbetet med finansiell systemstabilitet och makrotillsyn (*Finansinspektionen och finansiell stabilitet*, FI dnr 19-27340).

Utöver att övervaka risktagande och riskhantering och att verka för god motståndskraft i det finansiella systemet, har FI sedan några år också ansvar för att motverka obalanser på kreditmarknaden. Syftet här är att motverka att utvecklingen på kreditmarknaden förstärker eller orsakar makroekonomiska störningar, störningar som kan uppkomma även om det finansiella systemet i sig är stabilt.

De åtgärder som FI har föreslagit och genomfört under de senaste åren för att begränsa risker kopplade till de växande skulderna i hushållssektorn, är ett uttryck för vårt arbete utifrån detta uppdrag. Under 2019 lade FI ökat fokus på mer djupgående analyser av den kommersiella fastighetsmarknaden, något som också har resulterat i åtgärder (se ovan).

Det skärpta amorteringskravet

FI publicerade i mars 2019 en utvärdering, *Färre sårbara hushåll efter skärpt amorteringskrav* (FI dnr 19-6402), av det skärpta amorteringskravet som trädde i kraft i mars 2018. Vi kunde konstatera att allt fler hushåll sedan några år tillbaka amorterar, och att hushållens motståndskraft därmed ökar. FI-analysen visade att det skärpta amorteringskravet har haft avsedd effekt. Det märks genom att det ytterligare har drivit på utvecklingen mot ökade amorteringar, och i synnerhet genom att andelen nya bolånetagare med stora skulder i förhållande till sin inkomst har minskat.

I rapporten *Unga vuxnas ställning på bostadsmarknaden* (FI dnr 19-24604), samt i den årliga bolånerapporten (FI dnr 19-3472), undersökte FI i vad mån amorteringskraven och andra faktorer har försvårat för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden. Det kunde konstateras att de senaste årens högre bostadspriser och de båda amorteringskraven har påverkat ungdomars möjligheter, även om effekterna föreföll relativt begränsade. Men undersökningen visade också att den huvudsakliga orsaken till att trösklarna för att köpa en bostad har höjts inte är amorteringskraven, utan de stigande bostadspriserna.

Den kontracykliska kapitalbufferten

Ett av de makrotillsynsverktyg som FI förfogar över är den kontracykliska kapitalbufferten. Syftet med denna är att se till att banksystemet som helhet bättre kan hantera allvarliga störningar. I goda tider och när risker byggs upp kan kravet på buffert höjas. Vid en kris kan bufferten sänkas eller helt tas bort för att motverka den åtstramning i utlåningen som annars kan uppstå. På så sätt kan den bidra till att mildra en nedgång i ekonomin.

FI bedömde i september 2018 att systemriskerna i det svenska finansiella systemet hade ökat. Därför beslutade FI att höja den kontracykliska kapitalbufferten från 2 procent till 2,5 procent. Eftersom en höjning träder i kraft ett år efter beslutet, steg därför det faktiska buffertvärdet från 2 till 2,5 procent den 19 september 2019. Kravet omprövas fyra gånger per år. Under 2019 beslutade FI att inte justera kravet.

FI:s stabilitetsrapport

I rapporten *Stabiliteten i det finansiella systemet* (FI dnr 19-8568 och FI dnr 19-23520), redovisar FI två gånger per år – på regeringens uppdrag – myndighetens bedömning av stabiliteten i det finansiella systemet och de risker som kan finnas för finansiella obalanser i svensk ekonomi.

I 2019 års rapporter bedömde FI att motståndskraften i det svenska finansiella systemet, liksom hos hushåll och företag, överlag är tillfredsställande. Samtidigt har den speciella makroekonomiska situationen, med en kombination av stark tillväxt och mycket låga räntor under flera år, starka incitament till ökat finansiellt risktagande, för både hushåll och företag. De växande skulderna i hushållssektorn är en del av denna problematik. Men även delar av kreditgivningen till företagssektorn, som har expanderat relativt kraftigt, kan inrymma potentiella stabilitetsrisker. I årets stabilitetsrapporter, och även i andra sammanhang, har FI därför belyst och analyserat den kommersiella fastighetsmarknaden ur det perspektivet.

En lägre ekonomisk tillväxt kan dämpa risktagandet. Men samtidigt väntar sig många marknadsaktörer att de låga räntorna kommer bestå under en längre tid framöver. Därmed finns det även i fortsättningen incitament till ett fortsatt risktagande, vilket kan leda till att tillgångspriser och skulder blir än högre, liksom sårbarheten. Om viljan att ta risk å andra sidan skulle minska snabbt kan det orsaka stora prisfall på de finansiella marknaderna. Det kan i förlängningen också påverka den finansiella stabiliteten negativt.

RAPPORTERING

Nationella föreskrifter och internationella regelverk ställer krav på rapportering av finansiell data till FI. Inom EU pågår arbetet med flera direktiv som kommer att påverka företagens rapportering kommande år. FI arbetar fortlöpande för att säkerställa system, processer och organisation för att hantera den rapportering och efterföljande kvalitetsgranskning och utrapportering som följer av de nya regelverken. Under 2019 togs ett viktigt steg när FI:s institutregister ersattes av ett nytt. Institutregistret är FI:s register över samtliga företag under tillsyn och registrering. Det innehåller information om företagen, dess tillstånd, ledning och relationer med mera.

ENHETLIG DATAHANTERING

Sedan finanskrisen 2008–2009 har regelverken för de bolag som verkar på de finansiella marknaderna stärkts och utökats. För att myndigheterna, både de europeiska myndigheterna och FI, ska ha möjlighet att följa utvecklingen och regelverken bättre har nya och mer omfattande rapporteringskrav införts för bolagen under tillsyn. Det innebär att FI får mycket information från bolagen genom inrapportering. Utöver det har FI ett behov av att få uppgifter från

andra källor och via andra kanaler. För att kunna hantera den nya informationen och använda den på ett bättre sätt i den löpande tillsynen och analysen har FI ett projekt, enhetlig datahantering (EDH). Projektet syftar till att skapa ordning och reda bland uppgifterna för att FI:s medarbetare enklare ska kunna genomföra den löpande tillsynen och analysen. I EDH ingår även att skapa ett gränssnitt som medarbetarna kan använda för att administrera data, men framför allt för att kunna söka, visa och hämta uppgifterna på ett enkelt och användarvänligt sätt. Under 2019 startade EDH utvecklingen av gränssnittet och arbetade samtidigt med strukturen på uppgifterna som ska finnas tillgängliga. Målet med EDH är att göra en effektivare tillsyn och analys med högre kvalitet.

INGRIPANDEN

Att identifiera och ingripa mot regelöverträdelser, bland annat i form av sanktioner, är en viktig del av FI:s verksamhet. Att ingripa är dock inte ett mål utan ett medel. Målet är att förebygga situationer och problem som annars skulle kunna innebära stora kostnader för samhället. Antalet ingripandebeslut varierar mellan åren. Det finns huvudsakligen två olika typer av ingripanden. Det stora flertalet av ingripandebesluten mot enskilda avser kapitalmarknaden och avgifter för sen rapportering och fattas på områdesnivå. I ett mindre antal fall är det fråga om beslut om ingripande mot företag, så kallade sanktionsbeslut. Det gäller främst beslut om återkallelse av verksamhetstillstånd och beslut om varning eller anmärkning med eller utan straffavgift eller sanktionsavgift. Dessa beslut fattas av FI:s styrelse.

Under 2019 beslutade FI:s styrelse om fyra ingripanden, som vi redogör för nedan.

Försäkringsaktiebolaget Avanza Pension fick en varning förenad med en sanktionsavgift.¹ Bolaget uppfyllde bland annat inte ett stort antal centrala delar i regelverket för beräkning av försäkringstekniska avsättningar, försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniskt beräkningsunderlag.

Hoylu AB, noterat på Nasdaq First North, fick en sanktionsavgift på grund av överträdelser av EU:s marknadsmissbruksförordning (Mar).²

Reinhold Europe AB och StrateVic Finance Group AB, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i EU, fick var sin sanktionsavgift på grund av att bolagen hade åsidosatt bestämmelserna om offentliggörande av regelbunden finansiell information.³

1. 18 kap. 1, 2 och 16 §§ försäkringsrörelselagen (2010:2043).

2. Art. 17 och 18 EU:s marknadsmissbruksförordning (Mar).

3. 25 kap. 19 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Tabell 10. Antal beslutade ingripanden

	2019	2018	2017
Sanktioner beslutade av styrelsen	4	3	7
– varav anmärkning och sanktionsavgift eller straffavgift	0	0	3
– varav varning och sanktionsavgift eller straffavgift	1	1	4
– varav återkallelse av tillstånd	0	2	0
– varav sanktionsavgift	3	0	0
Ingripanden på kapitalmarknaden	159	264	213
– varav sanktionsavgifter vid sen eller felaktig insynsrapportering	112	164	166
– varav sanktionsavgift vid överträdelse av flaggningsreglerna enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument	12	21	11
– varav sanktionsavgift vid överträdelse av prospektregelverket och regelverket om offentliga uppköpserbudanden enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument	3	1	2
– varav särskild avgift för sen blankningsanmälan	8	49	16
– varav lagakraftvunna domar och godkända sanktionsförelägganden avseende marknadsmissbruk	24	29	18
Förseningsavgifter	7	55	31
Förseningsavgifter enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om betaltjänster, försäkringsrörelselagen, lagen om värdepappersmarknaden, lagen om värdepappersfonder, lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder			

Källa: Platina

RESULTATBEDÖMNING

Inför 2018 stärktes FI:s förvaltningsanslag för att hantera den ökade tillsynen av storbanks, förstärka arbetet mot penningtvätt, integrera hållbarhetsarbetet i tillsynen samt hantera nya regelverk. Antalet timmar som ägnats tillsyn ökade med 22 procent mellan 2017 och 2018. Antalet timmar som FI lagt på tillsynsarbete fortsatte att öka 2019, dock i lägre takt jämfört med året innan.

Verksamheten under 2019 präglades av ett antal stora och resurskrävande ärenden. Infrastruktur tillsynen påverkades av en omfattande undersökning med anledning av att en medlem på Nasdaq Clearing i slutet av 2018 orsakade företaget och andra medlemmar stora förluster. Inom banktillsynen lade FI betydande resurser på att undersöka bankernas exponering mot kommersiella fastigheter. Analysen resulterade i beslut om ändrade kapitalkrav.

Under året kom samtidigt rapporter om brister i svenska bankers styrning och kontroll av penningtvättsarbetet i deras dotterbanker. Det gjorde att FI fick flytta resurser till penningtvättstillsyn. En följd av att

dessa ärenden prioriterats är främst att viss tillsynsverksamhet har prioriterats ner.

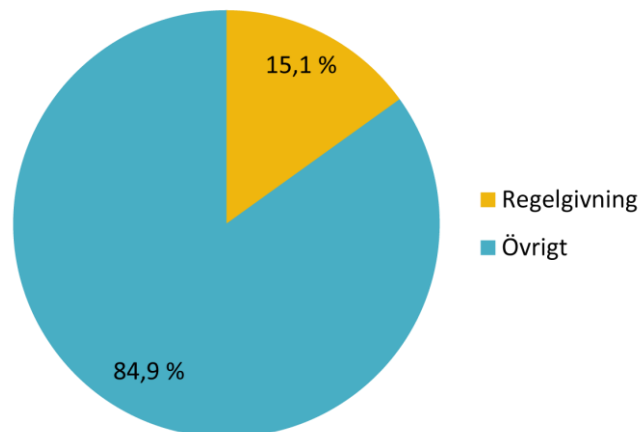
Att specifika händelser kan göra att det behövs extra tillsynsinsatser ingår i förutsättningarna för FI:s verksamhet och gör att arbetet inte till fullo kan planeras på förhand. Tillsynsverksamheten har sammantaget ändå fungerat väl och FI anser att det funnits en rimlig balans mellan riskbaserad tillsyn och den breda tillsynen, med ambition att i rimlig grad täcka alla typer av företag som arbetar på basis av tillstånd från FI. Här uppnådde och överträffade FI målen för flertalet företagskategorier.

FI vidareutvecklade dessutom arbetet med risker som på olika sätt berör alla verksamhetsområden, som cyberrisker och hållbarhet. Vidare har en mer kommunikativ tillsyn gjort att fler nås av FI:s analyser och bedömningar.

FI bedömer sammantaget att myndigheten lyckats i sin målsättning att öka tillsynsinsatserna och att både ha en bredd i verksamheten, och ett tydligt fokus på de prioriterade riskerna.

Regelgivning

Diagram 4. Kostnad för regelgivning i förhållande till FI:s totala kostnader

FI:s mål enligt regleringsbrevet

Bidra till ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter.

Krav på åiterrapportering

Redovisning ska lämnas av hur arbetet med effektiv reglering, tillsyn, registrering och tillståndsprövning har bedrivits kopplat till målet samt på vilket sätt insatserna har bidragit till att det finansiella systemet medverkar till en hållbar utveckling.

VERKSAMHETSÖVERSIKT

FI arbetar med regelgivning för att uppnå målet om ett stabilt finansiellt system med högt förtroende och välfungerande marknader samt ett högt skydd för konsumenterna. I regelarbetet tar FI fram föreskrifter och allmänna råd. Arbetet är till övervägande del föranlett av olika EU-krav.

Antalet arbetade timmar inom regelgivning varierar mellan åren framför allt beroende av mängden regelverk från EU.

Tabell 11. Tid och kostnad för regelgivning, tkr

	2019		2018		2017	
	Timmar	Nettokostnad	Timmar	Nettokostnad	Timmar	Nettokostnad
Regelarbete	56 446	69 839	66 129	79 351	60 158	74 661
Internationellt arbete	31 761	43 610	30 409	40 097	26 758	36 731
Totalt för regelgivning	88 207	113 449	96 537	119 448	86 917	111 392

Källa: Agresso

PRESTATIONER

Att mäta prestationer inom regelgivning kvantitativt är svårt eftersom eventuella variationer över tid riskerar att vara direkt missvisande. En viktig produkt är föreskrifter och allmänna råd, men antalet säger mycket lite om arbetsinsats och effektivitet. Arbetet med nya

föreskrifter är normalt mycket mer tidskrävande än flera följdändringar, men även inom dessa kategorier varierar insatsen, och den potentiella påverkan, mycket. Tabellen nedan ska därför tolkas med stor försiktighet.

Tabell 12. Prestationer inom regelgivning, antal

Prestation	2019	2018	2017
Föreskrifter och allmänna råd	28	24	23

Källa: Styrelseprotokoll och FI:s webbplats

FÖRESKRIFTSARBETE

Nedan redovisas några av de föreskriftsarbeten som avslutades och vissa föreskrifter som trädde i kraft under året.

FI slutförde under 2019 arbetet med ändringar i Finansinspektionens tillsynsföreskrifter⁴ (FFFS 2019:6). Ändringarna innebär nya regler om anmälningsskyldighet vid emissioner av kapitalinstrument, offentliggörande av information om kapitalbaskrav och kapitalbas samt tröskelvärden för när ett fallissemang ska anses ha inträffat. FI fick också möjlighet att besluta om konsolidering i vissa fall, och bestämmelserna om grupper av kunder med inbördes anknytning upphävdes. Ändringar beslutades också om i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:25) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2019:2). Därutöver gjordes följdändringar i vissa andra föreskrifter med anledning av de ändringar som gjordes i tillsynsföreskrifterna. FI beslutade dessutom om nya föreskrifter om periodisk rapportering av uppgifter om minimikravet på nedskrivningsbara skulder (MREL) (FFFS 2019:1). Föreskrifterna trädde i kraft den 15 juni 2019.

FI beslutade om två nya föreskrifter om produktgränsar som ska stärka skyddet för privata investerare (FFFS 2019:7 och FFFS 2019:8). Föreskrifterna innebär att det blev förbjudet för företag som tillhandahåller investeringstjänster att marknadsföra, distribuera eller sälja vissa binära optioner och kontrakt som avser prisskillnader (CFD) till icke-professionella kunder. De nya föreskrifterna började gälla den 1 augusti 2019 i fråga om CFD-kontrakt och den 2 juli 2019 för binära optioner.

FI beslutade under året även om ändringar i Finansinspektionens marknadsplatsföreskrifter⁵ (FFFS 2019:10). Genom ändringarna anpassades föreskrifterna till prospektförordningen⁶ och till den nya lagen (2019:414) med kompletterande bestämmelser till EU:s prospektförordning. Ändringarna innebar bland annat nya regler om språket i prospekt och om beräkningen av tröskelvärdet för prospektskyldighet vid vissa erbjudanden. Ändringarna innebar även att det på nytt infördes språkrav vid offentliggörandet av insiderinformation och att språkbestämmelserna i 10 kap. 8 §

4. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:12) om tillsynskrav och kapitalbuffertar (tillsynsföreskrifterna).

5. Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:17) om verksamhet på marknadsplatser.

6. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 av den 14 juni 2017 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG (prospektförordningen).

marknadsplatsföreskrifterna kompletterades. Ändringarna trädde i kraft den 21 juli 2019.

FI arbetade under året med att ta fram nya krav på information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen (FFFS 2019:17 och FFFS 2019:18). Bestämmelserna omfattar värdepappersfonder och specialfonder och gäller beräkningen av aktivitetsmättet aktiv risk och hur informationen om aktivitetsgrad ska presenteras i fondernas informationsbroschyrer och årsberättelser. Syftet med de nya kraven är att underlätta för konsumenter att jämföra olika fonder. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 2020.

Som en del i genomförandet av andra tjänstepensionsdirektivet⁷ beslutade FI om nya föreskrifter om pensionsstiftelser (FFFS 2019:19). I föreskrifterna finns bestämmelser om information om pensionsstiftelsen och dess verksamhet, innehåll i styrdokument och innehåll i placeringsriktlinjer och konsekvensredogörelse. Föreskrifterna trädde i kraft den 15 december 2019.

FI genomförde ytterligare delar av tjänstepensionsdirektivet genom att besluta om nya föreskrifter och allmänna råd om tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:21). Dessutom gjordes vissa nationella tillägg i förhållande till direktivet. De nya reglerna gäller för tjänstepensionsaktiebolag, ömsesidiga tjänstepensionsbolag och tjänstepensionsföreningar. De nya reglerna innehåller bestämmelser om hur företagen ska beräkna sina försäkringstekniska avsättningar och riskkänsliga kapitalkrav. Utöver detta finns bestämmelser om tjänstepensionsföretagens kapitalbas, system för företagsstyrning och investeringar, liksom om den information som företagen ska lämna till bland annat de försäkrade. FI beslutade även om nya föreskrifter och allmänna råd om rapportering (FFFS 2019:22) och om redovisning (FFFS 2019:23). Föreskrifterna trädde i kraft den 1 januari 2020.

RESULTATBEDÖMNING

FI bedömer att myndigheten har tagit fram och beslutat om föreskrifter och allmänna råd med god kvalitet, och enligt de krav som ställs av europeiska regelverk. Det omfattande regelarbetet på FI speglar det internationella regelarbetets expansiva utveckling. Ny reglering och nya rekommendationer togs under året fram på alla FI:s tillsynsområden.

7. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2341 av den 14 december 2016 om verksamhet och tillsyn över tjänstepensionsinstitut (andra tjänstepensionsdirektivet).

Internationell reglering och tillsyn

En stor del av regleringen på finansmarknaden har sin grund i bestämmelser som tagits fram på internationell nivå. Flera av de internationella organisationerna arbetar även för att tillsynsarbetet ska bli mer enhetligt. Att delta i det internationella samarbetet är därför av central betydelse för att kunna påverka den internationella regelutvecklingen så att den främjar FI:s uppdrag. I dag deltar myndigheten i omkring 140 olika styrelser, kommittéer, arbetsgrupper och tillsynskollegier på global, europeisk samt nordisk-baltisk nivå.

De omfattande insatserna har sin bakgrund i att den svenska finansiella sektorn i förhållande till ekonomin i övrigt är större än i de flesta andra länder. Det innebär dels att den internationella finansiella regleringen och tillsynen är mycket viktig för den svenska ekonomin, dels att Sverige därmed också har en konkret bas för att kunna göra skillnad i det internationella arbetet med att ta fram regler. I det internationella arbetet prioriterar vi frågor som kan få en stor betydelse för FI:s verksamhet eller för den svenska finansmarknaden, och frågor där vi har en särskild kompetens. Exempel på områden som FI prioriterade under 2019 är hållbarhet på finansmarknaden, arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt förberedelser inför Storbritanniens planerade utträde ur EU. Ett viktigt stöd i FI:s internationella arbete är strategin för det internationella arbetet (*Internationell strategi för Finansinspektionen*, FI dnr 18-23006).

Även inom tillsynsarbetet förekommer alltmer internationell samordning och samverkan, framför allt inom EU. FI samarbetar på flera områden med tillsynsmyndigheter i andra länder. Inom EU bildas ett så kallat tillsynskollegium för varje gränsöverskridande finansiellt företag av större betydelse. Kollegiet består av de nationella tillsynsmyndigheterna i de länder där företaget har den mest betydande verksamheten, med hemlandsmyndigheten som ordförande. FI ansvarar för att leda arbetet inom tre sådana kollegier på bankområdet. Myndigheten är också medlem i ytterligare fyra bankkollegier som leds av andra länder. Dessutom deltar FI i de resolutionskollegier som leds av Riksgälden i egenskap av svensk resolutionsmyndighet. På försäkringsområdet leder vi fyra kollegier och deltar i ytterligare åtta. På marknadsområdet leder FI ett kollegium och deltar i ytterligare fem.

FI är en del av det europeiska systemet för finansiell tillsyn (ESFS) inom EU. Det innebär att FI är medlem i Europeiska systemrisknämnden (ESRB) och de tre tillsynsmyndigheterna; Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esm). Dessutom är FI aktivt i flera organisationer på global nivå: Baselkommittén för banktillsyn (BCBS), Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco), Internationella organisationen för försäkringstillsynsmyndigheter (IAIS), Financial Action Task Force (FATF) samt Financial Stability Board (FSB).

EUROPEISKT SAMARBETE

Europeiska systemrisknämnden (ESRB)

ESRB ansvarar för samordning av makrotillsynen av det finansiella systemet i EU och för att förhindra och minska systemrisker. FI är representerad i ESRB:s permanenta grupper och styrelsen som är nämndens högsta beslutande organ. FI deltar också i ett antal tillfälliga arbetsgrupper inom ESRB. Under 2019 presenterades resultatet av ESRB:s arbete med att utveckla ett konceptuellt ramverk för att bedöma och fatta beslut om makrotillsynen, som FI har bidragit till. Vi har också fortsatt vårt engagemang inom ESRB:s arbete med hållbarhetsfrågor och klimatrisker. Under året följde FI även arbetet med ESRB:s analyser av sårbarheter på bostadsmarknaden respektive marknaden för kommersiella fastigheter i EU. Vi bidrog också till arbetet med scenarier för stresstester av EU:s banker.

Europeiska bankmyndigheten (EBA)

EBA koordinerar tillsynen och regelarbetet på bankområdet inom EU genom de nationella tillsynsmyndigheterna i respektive EU-land. Syftet är att främja konsumentskydd, finansiell stabilitet och en effektiv tillsyn samt upprätthålla förtroendet för det finansiella systemet. FI medverkar i ungefär 40 grupperingar inom EBA – tillsynstyrelsen, stående kommittéer och arbetsgrupper – som bland annat tar fram gemensamma riktlinjer och tekniska standarder för medlemsländerna. Under året medverkade FI i EBA:s arbete med att fram riktlinjer för hantering av kreditrisk och flera tekniska standarder för marknadsrisk. FI medverkade även i EBAs arbete med att ge EU-kommissionen råd om hur Baselkommittén för banktillsyns senaste reformpaket, Basel 3, ska implementeras i EU.

Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa)

Eiopa fokuserar på konsumentfrågor, tillsynsfrågor och stabilitetsfrågor. En stor del av arbetet går ut på att regeltillämpningen och tillsynsmetoder ska bli mer enhetliga i medlemsländerna. Under 2019 deltog FI bland annat i en stresstövning som utfördes enligt EU:s tjänstepensionsdirektiv (IORP). För svensk del var det två tjänstepensionskassor som berördes. I Eiopa deltog FI under året i 6 kommittéer och 13 arbetsgrupper, samt bevakade 11 arbetsgrupper. FI medverkade också i Eiopas översyn av Solvens 2-regelverket, där Eiopa hade fått i uppdrag att titta på sammanlagt 19 olika områden. Eiopas förslag är just nu ute på en så kallad öppen konsultation där bolag, branschorganisationer, tillsynsmyndigheter och övriga intresserade aktörer är välkomna in med sina remissåsikter. Eiopa ska lämna sina förslag till EU-kommissionen i juni 2020.

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma)

Esma arbetade under 2019 med att utveckla den enhetliga regelboken och att främja en mer enhetlig tillsyn i medlemsländerna. Under året deltog FI i cirka 30 olika arbetsgrupper och kommittéer inom Esma. I mitten av året omvaldes generaldirektör Erik Thedéen till ledamot i Esmas förvaltningsstyrelse. FI var under året med och utvecklade riktlinjer, tekniska råd och förslag till tekniska standarder. Mycket arbete kretsade kring implementeringen av översynen av det Europeiska systemet för finansiell tillsyn samt översynen av European Market Infrastructure Regulation (Emir 2.2). Under året fortsatte

Esma även att arbeta med frågor relaterade till Storbritanniens utträde ur EU.

Gemensamma kommittén (Joint Committee)

De europeiska tillsynsmyndigheternas gemensamma kommitté (Joint Committee) har i uppgift att säkerställa att utarbetandet och tillämpningen av den gemensamma regelboken sker enhetligt över sektorsgränserna.

FI deltog under året i kommittén mot penningtvätt (AMLC). Kommittén ska bland annat utfärda riktlinjer som de finansiella företagen ska beakta i sitt arbete med att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. FI deltog även i kommittén för frågor om konsumentskydd och finansiell innovation. Under året var tillämpningen av regelverket om faktablad för paketerade investeringsprodukter (Priips) en viktig del av kommitténs arbete.

En översyn av kommissionens delegerade förordning inleddes genom att underlag till konsumenttester togs fram och ett offentligt samråd publicerades. Kommitténs arbete om hur konsumentskyddstillsyn ska bedrivas över företag som gränsöverskrider från en marknad till en annan inom EU avslutades med att en rapport publicerades. Under året inledde kommittén dels arbetet med att utvärdera ESA-riktlinjerna om klagomålshantering, dels arbetet med att ta fram tekniska standarder om information som ska lämnas om hållbara investeringar och hållbarhetsrisker. FI deltar aktivt i arbetet och ingår i några av de arbetsgrupper som har tillsatts. FI har även representanter i ett informellt nätverk som har upprättats under kommittén. Nätverket analyserar användningen av artificiell intelligens och dess betydelse för bland annat konsumentskyddet samt vilka risker och regleringsbehov som kan finnas.

REGIONALT SAMARBETE

Nordiskt-baltiskt makrotillsynsforum (NBMF)

FI är ordförande för och deltar aktivt i det Nordisk-baltiska makrotillsynsforumet (NBMF). Det är ett diskussionsforum med representanter från centralbanker och tillsynsmyndigheter från hela regionen. Inom forumet diskuteras finansiella stabilitetsfrågor och dess medlemmar träffas två gånger per år. NBMF diskuterar även frågor kring riskerna för finansiell stabilitet samt genomförande av makrotillsynsåtgärder för att förebygga dessa risker och öka motståndskraften i det finansiella systemet. Syftet är att nå samsyn i viktiga frågor för den finansiella stabiliteten, i både de enskilda länderna och övergripande i hela regionen. Under 2019 sammanträdde forumets medlemmar vid två tillfällen.

GLOBALT SAMARBETE

Baselkommittén för banktillsyn (BCBS)

Sverige är medlem i Baselkommittén för banktillsyn (BCBS) som ansvarar för att ta fram globala standarder och regler för internationellt verksamma banker. FI och Riksbanken representerar Sverige. FI var under året aktiv i 17 arbetsgrupper. Efter slutförandet 2017 av postkrisreformerna såsom Basel 3 och ramverket för marknadsrisk, har arbetet inom Baselkommittén kommit in i en ny fas. Inriktningen på arbetet flyttades från policyskapande till att säkerställa

implementeringen av reformerna och att utvärdera effekterna av dem. Baselkommittén arbetar också med att identifiera nya risker. FI deltog under året i utformningen av arbetet med att utvärdera och följa upp implementering samt bevakning av nya risker.

Financial Action Task Force (FATF)

FI företräder Sverige i Financial Action Task Force (FATF), som är en mellanstatlig organisation under Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Syftet med FATF är att motverka penningtvätt, finansiering av terrorism och finansiering av spridning av massförstörelsevapen. Organisationen utfärdar rekommendationer om vad ett land ska göra nationellt för att bekämpa penningtvätt, terrorismfinansiering och finansiering av spridning av massförstörelsevapen samt utvärderar hur olika länder följer dessa rekommendationer. Under det gångna året har FI försett FATF med information om vårt arbete mot penningtvätt.

Financial Stability Board (FSB)

FI är medlem i FSB:s kommitté för tillsyns- och regleringssamarbete (SRC). Kommitténs uppgift är att driva och följa upp de regleringsinitiativ som har tagits efter finanskrisen. SRC arbetade under det gångna året bland annat med en rapport om hur reglering och praxis leder till en fragmentering av värdepappersmarknaderna, vilket har en negativ inverkan på den finansiella stabiliteten. FI deltar också i FSB:s regionala konsultativa grupp för Europa (FSB Regional Consultative Group for Europe).

Internationella organisationen för försäkringstillsynsmyndigheter (IAIS)

FI är medlem i Internationella organisationen för försäkringstillsynsmyndigheter (IAIS) och är representerad i policyutvecklingskommittén (PDC) som rapporterar direkt till exekutivkommittén. PDC ansvarar för standarder och övervakar tillsynsmaterial från IAIS. PDC har delansvar med makrotillsynskommittén för arbetet med systemrisker. Här ingår bland annat översyn av principer och ramregelverk för internationellt aktiva försäkringsgrupper och global kapitalkravsstandard. Kategorisering av globalt systemviktiga försäkringsgivare görs i samverkan med FSB, liksom arbete med standard för återhämtning och resolution i försäkringssektorn.

Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco)

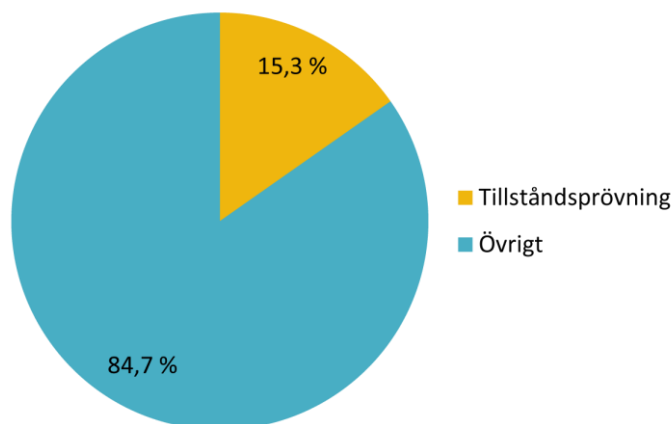
FI är också medlem i Internationella organisationen för värdepapperstillsyn (Iosco), som är en global organisation som samlar tillsynsmyndigheter på värdepappersmarknadsområdet från omkring 115 olika jurisdiktioner. FI:s engagemang är ett uttryck för den betydelse som organisationen har genom sin roll att sätta standarder och påverka arbetet med att utforma regler inom EU. FI deltar i organisationens styrelse, i två policykommittéer, i en arbetsgrupp för finansiella referensvärden, i styrgruppen för CPMI-Iosco – ett organ som arbetar med frågor om den finansiella infrastrukturen – samt i CPMI Policy Standing Group. Erik Thedéen är dessutom vice ordförande i organisationens europeiska regionkommitté (ERC).

Erik Thedéen är även ordförande i Ioscos nätverk för hållbarhetsfrågor på värdepappersmarknaden. Under året har nätverket främst arbetat med att ta fram en rapport om vilken roll som de myndigheter som ansvarar för tillsyn av värdepappersmarknaden kan ha när det gäller

att stärka hållbarheten på värdepappersmarknaden genom exempelvis ökad transparens. Rapporten diskuterar även vilken roll Iosco som organisation kan ha när det gäller att stärka hållbarheten. Rapporten ska presenteras för Ioscoss styrelse i februari 2020. FI stod även värd för en internationell konferens i Stockholm i juni om hållbarhet på värdepappersmarknaden.

Tillståndsprövning

Diagram 5. Kostnad för tillståndsprövning i förhållande till FI:s totala kostnader

FI:s mål enligt regleringsbrevet

Bidra till ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter.

Krav på återrapportering

Redovisning ska lämnas av hur arbetet med effektiv reglering, tillsyn, registrering och tillståndsprövning har bedrivits kopplat till målet samt på vilket sätt insatserna har bidragit till att det finansiella systemet medverkar till en hållbar utveckling.

Återrapporteringskrav i övrigt

1. De mått, indikatorer och nyckeltal som ingår i myndighetens underlag för analys av verksamhetens utveckling, prestationer och resultat ska så långt som möjligt redovisas. Därutöver ska även följande redovisas:

– uppgifter om genomsnittliga handläggningstider för olika tillståndsärenden och anmälningsärenden enligt förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen.

VERKSAMHETSÖVERSIKT

Företag som vill bedriva finansiell verksamhet i Sverige måste först få tillstånd av FI. Syftet med tillståndsprövningen är att säkerställa att företagen lever upp till de krav som ställs i regelverket för att få driva en viss verksamhet på den finansiella marknaden. Tillståndsprövning är på så sätt ett av FI:s verktyg i arbetet för ett stabilt finansiellt system som präglas av högt förtroende med väl fungerande marknader som tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster, samtidigt som det finns ett högt skydd för konsumenter.

FI:s mål är att handlägga tillståndsprövningar på ett effektivt och enhetligt sätt, utan att göra avkall på de krav som ställs för respektive tillstånd. För att nå målet har FI en övergripande gemensam process för tillståndsärenden, samt ett antal ärendespecifika processer och rutiner för att möta de särskilda krav som gäller för vissa tillståndstyper.

Kraven skiljer sig åt beroende på vilken verksamhet ett företag vill bedriva. Det ställs dock likartade krav på företagets ägare och ledning, oavsett vilken sektor (bank, försäkring, marknader, värdepapper eller fond) som företagen är verksamma inom. Kraven, liksom de generella krav som ställs på god intern styrning och kontroll i samtliga sektorer, skapar förutsättningar för en sund finansiell verksamhet.

Prövningar av nya tillstånd är ofta den första kontakten som företagen har med FI. Därefter prövar vi fortlöpande tillstånden när företagen förändrar sin verksamhet i centrala delar, exempelvis utvidgar verksamheten, får nya ägare, får nya personer i ledningen eller när företagen söker ytterligare tillstånd för sin verksamhet, så kallade sidotillstånd.

Tillståndsprövningen är avgiftsfinansierad, vilket innebär att FI tar ut avgifter för ansökningar om tillstånd och inlämnade anmälningar. Nivån på avgifterna bygger på principen om att full kostnadstäckning ska uppnås på några års sikt. För vidare information, se avsnittet Övrig återrapportering.

Tabellen nedan visar utvecklingen av arbetstid och kostnad de senaste tre åren. Kostnadsökningen för metodutveckling beror främst på den satsning som har gjorts för att effektivisera tillståndsprövningen. Satsningen har bland annat bestått i att utse en medarbetare från respektive tillsynsområde som har ett samordnande ansvar för att processer, rutiner, checklistor och mallar kopplade till tillstånds- och anmälningsärenden uppdateras löpande och är enhetliga. Utöver att revidera ärendespecifika rutiner pågår ett genomgripande arbete för att förkorta och förtydliga FI:s generella tillståndsprocess. För att möta företagets behov av mer vägledning från FI i juridiska frågeställningar om tillstånd och anmälningar har vi även tagit fram en process för att publicera frågor och svar på FI:s webbplats.

Tabell 13. Tid och kostnad för tillståndsprövning, tkr

	2019		2018		2017	
	Timmar	Netto-kostnad	Timmar	Netto-kostnad	Timmar	Netto-kostnad
Tillståndsprövning	93 816	100 919	79 215	83 088	76 546	83 678
Metodutveckling tillstånd	9 230	13 798	6 102	10 833	2 337	3 916
Totalt för tillståndsprövning	103 046	114 717	85 317	93 921	78 883	87 594

Källa: Agresso

EFFEKTIVISERING AV TILLSTÅNDSPRÖVNINGEN

FI har i flera år konstaterat att handläggningstiderna för tillstånd har ökat. I samband med den omorganisation som trädde i kraft i början av 2019 inrättades en särskild avdelning för att hantera tillstånd. (Se rapporten *FI effektiviserar tillståndsverksamheten*, FI dnr 18-24073).

Målet var att få en effektivare, mer enhetlig och mer rättssäker tillståndshantering. På sikt innebär det att alla tillstånds- och anmälningsärenden, förutom de som innefattar större policyfrågor eller är tillståndsärenden som kräver fördjupad specialistkompetens, ska hanteras av tillståndsavdelningen. Under 2019 har tillstånds-

avdelningen påbörjat en stegvis flytt av tillstånds- och anmälningsärenden från tillsynsområdena. Tillståndsavdelningen ansvarar bland annat för registrering och hantering av finansiella institut, tillståndsgivning för företag som lämnar eller förmedlar konsumentkrediter samt ansökningar om tillstånd att räkna in delårs- eller årsöverskott i kärnprimärkapitalet. Utöver detta har avdelningen ett övergripande ansvar för de processer som är kopplade till tillstånd och anmälningar.

PRESTATIONER

Tabellerna 14–16 redovisar samtliga avgiftsbelagda tillståndsärenden och anmälningsärenden. FI hanterar därutöver en stor mängd anmälningsärenden som inte är avgiftsbelagda eftersom de inte kräver någon prövning av FI.

Som framgår av tabell 14 ökade antalet tillståndsbeslut jämfört med 2018 från 5 345 till 5 448. Mest ökade antalet beslut om avslut av finansiell verksamhet.

Tabell 14. Prestationer för tillståndsprövning, antal beslut

Ärendetyp	2019	2018	2017
Auktorisationer	387	240	315
Nya fonder	69	99	79
Tillstånd för utländsk etablering i Sverige	190	190	179
Ägarprövningar	377	459	385
Ägarledningsprövningar	291	243	180
Ledningsprövningar	686	762	693
Ändringar av styrdokument, bolagsform eller övriga förutsättningar att ha tillstånd	144	236	251
Utvidgad eller sidoverksamhet	55	63	65
Beståndsoverlåtelse, förvärv, fusioner och delningar	83	91	103
Ändringar av fondbestämmelser	298	378	235
Uppdragsavtal	469	494	432
Svensk företags verksamhet utomlands	346	279	264
Krishantering	19	18	10
Pröva tillstånd för undantag	157	97	130
Besluta om kapitalkrav och kapitalbas	164	158	195
Interna modeller	33	42	33
Pröva tillstånd för prospekt	489	503	509
Avsluta finansiell verksamhet	1 148	894	790
Övriga tillstånd eller beslut	43	99	61
Totalt	5 448	5 345	4 909

Källa: Platina

Auktorisationer

Den 1 maj 2018 trädde nya regler i lagen (2010:751) om betaltjänster och i lagen (2011:755) om elektroniska pengar i kraft för att genomföra det andra betaltjänstdirektivet (PSD2) i svensk rätt. Som en följd av övergångsbestämmelserna till de nya reglerna behövde bolag som hade tillstånd att tillhandahålla betaltjänster (betalningsinstitut) eller tillstånd att ge ut elektroniska pengar (institut för elektroniska pengar)

ansöka om nytt tillstånd innan den 1 november 2018. Den som tidigare hade beviljats undantag från tillståndsplikt enligt betaltjänstlagen (registrerade betaltjänstleverantörer) behövde lämna in en ansökan om nytt undantag eller om tillstånd innan den 1 maj 2019. Sammanlagt prövades 22 tillståndsansökningar enligt betaltjänstlagen, 4 tillståndsansökningar enligt lagen om elektroniska pengar och 43 ansökningar om undantag från tillståndsplikt enligt lagen om betaltjänster.

FI beslutade i november 2019 att godkänna Euroclear Sweden AB:s auktorisation som värdepapperscentral enligt CSDR. Arbetet med auktorisationen har varit mycket omfattande och pågått i drygt två år.

Den första administratören under EU:s förordning om referensvärden, (Benchmarkförordningen, BMR) auktoriserades under året. FI deltog även i den internationella tillsynen av kritiska referensvärden och dess administratörer, bland annat Emmi och Euribor som auktoriserades under sommaren 2019.

Arbetet med betalningsplattformen P27 Nordic Payments Platform AB:s ansökan om tillstånd att bedriva clearingverksamhet och anmälan om att driva system för avveckling av betalningsförpliktelser, påbörjades. FI har intensifierat dialogen med olika aktörer med anledning av planerna på en förändrad nordisk infrastruktur för betalningar.

Handläggningstider

För att tydliggöra för den som söker tillstånd hur lång tid ett ärende förväntas ta finns fastställda handläggningstider, så kallade riktider, för vissa tillståndsärenden. En del av dessa riktider är fastställda i lag eller förordning, och en del fastställer FI. Andelen ärenden som hanteras inom de angivna riktiderna varierar mellan åren. Ett skäl kan vara att det kommer in många ärenden i samband med att nya regelverk införs, och det tar tid för FI att etablera praxis och hinna hantera ett stort antal ärenden på kort tid. Ett annat skäl till att riktider inte kan hållas kan vara att företag lämnar in bristfälliga ansökningar och är sena med att komplettera dem.

Andelen ärenden som hanterats inom riktiden ökade något jämfört med 2018 för ärenden med lagstadgade riktider och minskade en aning för ärenden med riktider som FI har bestämt.

Tabell 15. Tillståndsärenden inom riktiden, antal och andel

	Antal			Andel %		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Handlagda tillståndsärenden inom riktiden	4 353	4 271	3 770	81	82	79
– varav tillståndsärenden med lagstadgade riktider ¹	1 785	1 747	1 515	95	93	90
– varav tillståndsärenden utan lagstadgade riktider	2 568	2 524	2 255	74	76	73

Källa: Platina

¹ En mindre del av dessa ärenden kan medföra rättsliga konsekvenser och av dessa har 97 procent hanterats inom riktiden.

Tabell 16 visar den genomsnittliga handläggningstiden och antalet inkomna tillståndsärenden. Statistiken ska tolkas med försiktighet då det inom varje ärendekategori ingår flera typer av ärenden. Till exempel är auktorisationer av försäkringsförmedlare mindre

komplicerade (och fler) än auktorisationer av banker. Dessutom påverkas statistiken av att den genomsnittliga handläggningstiden ökar när gamla ärenden avslutas. Att arbeta av balanser med gamla ärenden, som i sig är positivt, försämrar därför tillfälligt siffrorna i denna uppföljning. Totalt sett minskade den genomsnittliga handläggningstiden från 59 dagar 2018 till 52 dagar 2019.

Tabell 16 Genomsnittlig handläggningstid för vissa ärendetyper i dagar, och antal nya ärenden

Ärendetyp	Genomsnittlig handläggningstid			Antal nya ärenden		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Auktorisationer	119	93	98	488	284	305
Nya fonder	48	82	84	87	81	72
Tillstånd för utländsk etablering i Sverige	59	76	74	207	176	169
Ägarprövningar	76	73	66	390	375	465
Ägarledningsprövningar	50	59	75	285	239	187
Ledningsprövningar	56	80	121	720	689	637
Ändringar av styrdokument, bolagsform eller övriga förutsättningar att ha tillstånd	30	35	39	149	216	244
Utvidgad eller sidoverksamhet	86	70	71	57	59	66
Beståndsöverlåtelse, förvärv, fusioner och delningar	47	49	69	118	95	101
Ändringar av fondbestämmelser	38	56	48	276	403	273
Uppdragsavtal	33	47	52	459	474	431
Svensk företags verksamhet utomlands	19	21	22	299	311	248
Krishantering ¹	149	144	112	14	22	13
Pröva tillstånd för undantag	90	50	55	230	111	145
Besluta om kapitalkrav och kapitalbas	40	64	75	156	160	181
Interna modeller	268	580	536	24	21	26
Pröva tillstånd för prospekt	25	25	28	495	498	514
Avsluta finansiell verksamhet ¹	40	33	16	1117	940	832
Övriga tillstånd eller beslut ¹	47	98	74	47	54	37
Totalt	52	59	63	5 618	5 208	4 946

Källa: Platina

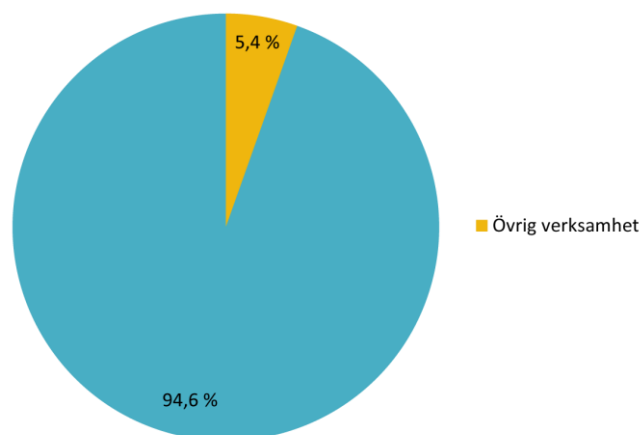
¹ För 2017 redovisades antal inkomna ärenden för dessa ärendetyper. För 2018 och 2019 redovisas antal nya ärenden, det vill säga oavsett om ärenden har registrerats i diariesystemet Platina som inkommet eller upprättat. Detta för att undvika differenser på grund av felregistreringar.

RESULTATBEDÖMNING

FI bedömer att myndighetens tillståndsprövning generellt håller en god kvalitet även i komplicerade ärenden och när praxis saknas. Under 2019 har flera insatser gjorts för att effektivisera tillståndsverksamheten. Antalet inkommande ärenden ökade jämfört med 2018 samtidigt som avgifterna sänktes generellt den 1 juli 2019.

Övrig verksamhet

Diagram 6. Kostnad för övrig verksamhet i förhållande till FI:s totala kostnader

FINANSIELL FOLKBILDNING

Mål enligt regleringsbrevet

Stärka konsumenternas ställning på finansmarknaden genom finansiell folkbildning.

Krav på återrapportering

Redovisning ska lämnas av hur insatser för att stärka konsumenternas finansiella förmåga har genomförts. Deltagandet i utbildningsinsatserna inom finansiell folkbildning ska redovisas uppdelat på kön. Redogörelse ska även lämnas för de modeller som används för utvärdering av de insatser som rör finansiell folkbildning och vilka insatser som vidtagits med anledning av resultatet av utvärderingen.

På en välutvecklad digital finansmarknad behöver alla konsumenter göra val. För att få ut lön och betala räkningar krävs ett bankkonto. För att köpa en bostad behöver de flesta ett bostadslån och alla kan ha stor nytta av någon form av försäkring. Med kunskaper om att spara, betala, försäkra, låna och hur pensionssystemet fungerar ökar möjligheten att göra medvetna personliga val.

Förutom grundläggande kunskaper i privatekonomi och om det finansiella systemet, behöver konsumenter känna till sina rättigheter och skyldigheter och var det finns oberoende information och möjlighet att få råd och hjälp. Många konsumenter saknar i dag kunskap som är nödvändig för att göra medvetna val.

FI jobbar med att informera om fakta och utbilda i finanskunskap för att bidra till att öka konsumenternas medvetenhet inom privatekonomi. Det arbetet sker parallellt med andra konsumentskyddande insatser på finansmarknaden.

Samverkan, med både andra myndigheter och finansiella företag, är ett grundläggande inslag i folkbildningsarbetet. Strategin bygger på att utbilda personer som i sin tur kan möta konsumenter från olika

målgrupper och föreläsa och informera i olika situationer. En stor del av insatserna sker via det nationella nätverket Gilla Din Ekonomi, som har 84 medlemmar.

Nettokostnaden för finansiell folkbildning var 6 miljoner kronor 2019, vilket är högre jämfört med föregående år. Det beror främst på ett ökat antal arbetstimmar under året då tidigare vakanser tillsatts.

Tabell 17. Tid och nettokostnad för finansiell folkbildning, tkr

	2019		2018		2017	
	Timmar	Netto-kostnad	Timmar	Netto-kostnad	Timmar	Netto-kostnad
Finansiell folkbildning	3 989	6 044	3 112	5 697	3 902	6 832

Källa: Agresso

Gilla Din Ekonomi – utbildningsinsatserna

FI leder, och deltar i, ett antal projekt inom Gilla Din Ekonomi.

Utbildningen Trygga din ekonomiska framtid är en bred utbildning som passar olika grupper. Under året utbildades diakoner i ett samarbete med Svenska kyrkan. Med syfte att kunskapen sprids vidare till dem de möter (konfidenter). Även kommunala budget- och skuldrådgivare har utbildats för att de ska kunna arbeta förebyggande. Utbildningar genomfördes tillsammans med Landsorganisationen i Sverige (LO) och Tjänstemännens centralorganisation (TCO) och med studieförbundet Folkuniversitetet.

Tillsammans med förhandlings- och samverkansrådet PTK utbildades förtroendevalda och förbundsanställda.

FI deltog under året i ett utbildningsprojekt för blivande personalvetare och ekonomer på flera högskolor och universitet med syfte att öka kunskaperna om det svenska pensionssystemet.

Skolprojekt

Skolprojektet Koll på cashen är i en förvaltningsfas och under året arbetade FI med spridning av materialet. I projektet samarbetar FI med Konsumentverket och Kronofogden.

Ny i Sverige

FI har tagit fram ett utbildningsmaterial för Svenska för invandrare (SFI). Under året inleddes arbetet med att uppdatera det digitala materialet med nya filmer eftersom delar av innehållet inte längre är aktuellt.

Vidareutbildning för invandrade akademiker

Tillsammans med Knut Wicksells House of Finance och Lunds universitet producerade FI under året en digital utbildning för personer som kommit till Sverige från något annat land. Det är en vidareutbildning efter SFI-materialet med målgruppen invandrade akademiker.

Förstagångsföräldrar

FI samverkar med Konsumentverket och Kronofogden inom överskuldssättningsprojektet. Inom projektet startades ett utbildningsprojekt med förstagångsföräldrar som målgrupp. Projektet lanserades i april 2019.

Statligt anställda – tjänstepension

Den digitala utbildning som FI tog fram 2018 tillsammans med Statens tjänstepensionsverk (SPV) finns tillgänglig och kan användas av alla statliga arbetsplatser för att öka kunskaperna om tjänstepension på det statliga området.

Hem- och konsumentkunskap

I grundskolan är privatekonomi obligatoriskt inom ämnet Hem- och konsumentkunskap. Eftersom finansmarknaden förändras genomförde FI tillsammans med Konsumentverket, Kronofogden, Konsumenternas Bank- och finansbyrå och Konsumenternas Försäkringsbyrå en vidareutbildningsdag för lärare under 2019.

Poddar

Under året har FI publicerat sju poddar inom olika privatekonomiska ämnen. Poddarna har totalt 20 557 lyssningar. Poddarna gjordes främst som ett stöd till alla utbildade vidareinformatörer. En sekundär målgrupp är allmänheten.

Internationellt samarbete

FI deltog under året i arbetsgrupper inom OECD /INFE (Internationall Network of Financial Education) och inom Ioscoss konsumentskyddskommitté.

FI samordnade insatserna under Money Week och deltog under World Investor Week (WIW).

Utvärdering

Samtliga utbildningsprojekt utvärderas kontinuerligt. Under året inleddes en samverkan med Knut Wicksells House of Finance och Swedish House of Finance för fördjupad utvärdering.

Tabell 18. Utbildningsinsatser finansiell folkbildning, antal

Utbildningsinsatser	2019	2018	2017
Gilla din ekonomi-utbildningar			
– Antal kurstillfällen	22	20	24
– Antal utbildade	542	501	662
– Antal beställda studiehäften	4 818	7 855	15 620
– Nedladdningar via mobilapplikation	515	996	828
– Antal lyssningar på poddradio	20 557	19 594	3 329
– Antal visningar e-learning	72	2 192	-
Utbildning, unga vuxna ¹			
– Antal kurstillfällen	-	20	71
– Antal utbildade	-	503	1 591
Föräldraguide			
– Antal beställda studiehäften	6 910	-	-
– Antal besök på webbplatsen	3 644	-	-
Skolprojekt			
– Antal kurstillfällen	1	88	56
– Antal utbildade	50	3 030	4 402
– Antal besök på webbplatsen	52 050	45 443	38 126
– Antal nedladdningar av mobilapplikation	18 651	12 348	5 372
Invandrarundervisning			
– Antal kurstillfällen	0	7	8
– Antal utbildande	0	419	489
– Antal besök på webbplatsen	26 608	28 204	34 024
– Antal beställda studiehäften	12 522	18 253	18 782

Källa: Manuell statistik

¹ Projektet avslutades 2018.

Resultatbedömning

Varje utbildning utvärderas på plats när utbildningen är genomförd. Utvärderingarna av olika folkbildningsinsatser ger genomgående ett snittbetyg på mellan 4 och 5 av 5 möjliga.

Totalt genomfördes 23 utbildningar med 592 deltagare, 375 kvinnor och 138 män⁸.

Den samlade bedömningen är att FI bidragit till att stärka konsumenternas ställning på finansmarknaden.

8. 75 personer svarade inte på utvärderingen och 4 personer valde att inte uppge kön.
Könsuppdelad statistik finns inte för tidigare år än 2019.

FINANSMARKNADSSTATISTIK

Enligt förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen, 3 §

Uppgifter

Finansinspektionen har uppgifter enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

FI är statistikansvarig myndighet för finansmarknadsstatistiken. Finansräkenskaperna är en del av nationalräkenskapssystemet och behandlar finansiella aktiviteter i samhällsekonomin. FI tar in finansiella data från företag under tillsyn och skickar dessa till Statistiska centralbyrån (SCB), som på uppdrag av FI producerar finansmarknadsstatistik. Vissa uppgifter som behövs för statistiken tar SCB in direkt från företagen.

Tabell 19. Tid och kostnad för finansmarknadsstatistik, tkr

	2019		2018		2017	
	Timmar	Netto- kostnad	Timmar	Netto- kostnad	Timmar	Netto- kostnad
Projekt statistik- samordning hos FI	214	243	150	171	389	446
Produktion hos SCB	-	14 340	-	14 604	-	14 530
Totalt	214	14 583	150	14 775	389	14 976

Källa: Agresso

SAMHÄLLSSKYDD OCH BEREDSKAP

Enligt förordningen (2015:1052) om krisberedskap och bevaknings-
ansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap

Uppgifter

Finansinspektionen ska vidta de åtgärder som behövs för att hantera konsekvenserna av en krissituation inom ansvarsområdet. Myndigheterna ska samverka med och stödja andra myndigheter vid en sådan krissituation. Varje myndighet ska också i syfte att stärka sin egen och samhällets krisberedskap analysera om det finns sådan sårbarhet eller sådana hot och risker inom myndighetens ansvarsområde som synnerligen allvarligt kan försämra förmågan till verksamhet inom området.

FI deltar i Finansiella sektorns privat-offentliga samverkan (FSPOS) och Samverkansområde ekonomisk säkerhet (SOES). Syftet med samverkansorganisationerna är att stärka den finansiella infrastrukturen genom att samverka, öva, kartlägga och dela information för att på så sätt värna om sektorn och samhället. I FSPOS ingår både privata aktörer och myndigheter, medan SOES enbart består av myndigheter. Verksamheten i FSPOS finansieras med bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). FI ansöker om och administrerar de så kallade 2:4 medlen från MSB. FI ansvarar även för upphandling och avtalsförvaltning för det konsultavtal som FSPOS använder för sin verksamhet. Hur mycket

pengar som FI ansöker om beror på omfattningen av FSPOS verksamhet år från år och varierar därför mellan åren.

FI deltar vidare i Nationellt forum för inriktning och samordning av övningar (NAFS). Forumet leds av MSB. NAFS ska vara med och inrikta och samordna tvärsektoriella övningar på nationell och regional nivå samt övningar med kopplingar till övningsverksamhet inom EU och internationellt. Arbetet i NAFS ska sträva mot en sammanhållande och systematisk övningsverksamhet som syftar till att öka förmågan att hantera oönskade händelser, olyckor, kriser och höjd beredskap – både enskilt och i samverkan. Forumet består av representanter från de myndigheter som finns med i krisberedskapsförordningen samt av adjungerade organisationer, bland annat Försvarsmakten. Även kommuner och landsting är representerade.

Tabell 20. Kostnad för verksamhet inom samhällsskydd och beredskap, tkr

	2019	2018	2017
Verksamhet inom samhällsskydd och beredskap	3 141	4 386	2 372

Källa: Agresso

AVGIFTER TILL EU:S TILLSYNSMYNDIGHETER

FI disponerar ett särskilt anslag för avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter EBA, Eiopa och Esmā. Verksamheten inom tillsynsmyndigheterna är under uppbyggnad och kostnaderna ökar därför successivt.

Tabell 21. Kostnad avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter, tkr

	2019	2018	2017
Avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	14 861	13 182	11 381

Källa: Agresso

KRIGSFÖRSÄKRINGSNÄMNDEN

Av förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen framgår att myndigheten ska utföra administrativa och handläggande uppgifter åt Krigsförsäkringsnämnden (KFN). Det framgår även av förordningen (2007:842) med instruktion för Krigsförsäkringsnämnden.

Tabell 22. Tid och kostnad för Krigsförsäkringsnämnden, tkr

	2019		2018		2017	
	Timmar	Netto-kostnad	Timmar	Netto-kostnad	Timmar	Netto-kostnad
Krigsförsäkringsnämnden	165	553	78	402	143	262
Totalt	165	553	78	402	143	262

Källa: Agresso

Övrig återrapportering

LOKALFÖRSÖRJNING

FI hyr lokaler i sju plan i kvarteret Kåkenhusen 4 med besöksadress Brunnsgratan 3 i Stockholm. Ytan är 7 171 kvadratmeter, vilket motsvarar 12 kvadratmeter per anställd.

PRECISERAD INRIKTNING FÖR ARBETET MED CIVILT FÖRSVAR

I FI:s regleringsbrev för 2019 fanns det uppdrag kopplade till civilt försvar. FI har fortsatt arbetet med säkerhetsskydd, säkra kommunikationer och andra aktiviteter för att stärka de förmågor inom sekretess och robusthet som ställs vid höjd beredskap. Vidtagna åtgärder och uppnådda resultat har redovisats till Regeringskansliet.

FI har deltagit i samtliga aktiviteter och möten om Totalförsvarsövning 2020. FI har också deltagit i de aktiviteter som har genomförts på området finansiella tjänster inom ramen för regeringsuppdrag Ju 2019/02477/SSK.

AVGIFTSREDOVISNING

Ekonomiskt mål för avgiftsbelagd verksamhet enligt regleringsbrevet

Verksamhet som rör ärenden som anges i förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen ska över tiden finansieras fullt ut med de avgifter som tas ut för ändamålet.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras

FI har rätt att ta ut avgifter för tillstånd och anmälningar. Principen är att avgifterna ska ge full kostnadstäckning på några års sikt. Företag och personer som söker tillstånd att bedriva finansiell verksamhet betalar en i förväg bestämd avgift för respektive tillstånd. Avgifternas storlek beslutas av regeringen efter förslag från FI.

Tabell 23. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras, tkr

Avgiftsbelagd verksamhet med full kostnadstäckning	Budget ¹			
	2019	2019	2018	2017
Ansökningsavgifter (SFS 2001:911)				
Tidigare års över-/underskott		19 966	8 575	-7 465
Intäkter av avgifter	99 000	103 934	105 312	103 635
Nettokostnader	100 000	114 717	93 921	87 594
Utfall	-1 000	-10 783	11 391	16 040
Totalt ackumulerat över-/underskott		9 183	19 966	8 575
Ackumulerat över-/underskott i relation till omsättning %.		8,8 %	19,0 %	8,3 %
Intäkter enligt § 4 avgiftsförordningen				
Administrativ service				
Intäkter av avgifter BFN	2 000	1 682	1 872	1 902
Nettokostnader BFN	2 000	1 682	1 872	1 902
Ackumulerat över-/underskott för Administrativ service	0	0	0	0

Källa: Agresso

¹ Budget avser beräknad budget för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras, enligt FI:s regleringsbrev för 2019. I den beräknade budgeten för ansökningsavgifter var det ackumulerade överskott från tidigare år 16 575 tkr och för 2019 beräknades ett underskott på 1 000 tkr.

Ansökningsavgifter (SFS 2001:911)

FI redovisar ett underskott på 10 783 tkr för avgiftsbelagd verksamhet som finansieras med ansökningsavgifter och har därmed ett totalt ackumulerat överskott på 9 183 tkr. Intäkterna blev högre än beräknad budget enligt regleringsbrevet för 2019, men minskade något jämfört med 2018. Antalet inkommande ärenden ökade jämfört med 2018 samtidigt som avgifterna sänktes generellt den 1 juli 2019. Kostnaderna blev betydligt högre än beräknad budget enligt regleringsbrevet för 2019, och har även ökat betydligt jämfört med utfallet för 2018. Den satsning som har gjorts för att effektivisera tillståndsverksamheten har bidragit till att öka kostnaderna. FI kommer i den avgiftsrapport som lämnas till regeringen senast den 15 april 2020 att göra en djupare analys av resultatet. I rapporten kommer förslag på nya avgifter för vissa ärendeslag samt justeringar av andra att lämnas. Målet är att nå balans mellan intäkter och kostnader på några års sikt.

Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen

Avgifterna för FI:s resurssamverkan för administrativ service med Bokföringsnämnden (BFN) framgår av 4 § avgiftsförordningen (1992:191). Det framgår av 4 § första stycket punkterna 1–9 att myndigheten själv, upp till full kostnadstäckning, får besluta om storleken på avgifterna. Att intäkterna liksom kostnaderna för resurssamverkan med BFN blev lägre än beräknad budget förklaras bland annat av att BFN under året har bytt lokaler och fått lägre

lokalkostnader samt att ansvaret för löneadministrationen har övergått från FI till Statens servicecenter i september.

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras
FI har även till uppgift att ta ut avgifter som inte får disponeras i verksamheten utan redovisas som intäkt av uppörd och som återfinns i redovisning av inkomstitlar.

Avgifter som tas ut med stöd av förordning (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av FI:s verksamhet ska uppgå till ett belopp som motsvarar kostnaden för den verksamhet som ska finansieras.

Restavgifter och dröjsmålsavgifter är debiterade baserat på beslut om dröjsmålsavgifter som vunnit laga kraft, exempelvis beslut om förseningsavgift för företag under tillsyn som rapporterar för sent till FI. Dessutom har FI möjlighet att besluta om ekonomiska sanktioner enligt gällande lagstiftning. Sådana straffavgifter och särskilda avgifter redovisas på inkomstitel Bötesmedel.

Tabell 24. Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras, tkr
Offentligrättsliga avgifter med bestämt ekonomisk mål

Inkomstitel 2548, Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	Budget ¹			
	2019	2019	2018	2017
Tidigare års över-/underskott		18 521	23 942	24 029
Intäkter	632 132	615 532	602 032	542 588
Kostnader	632 132	626 815	607 453	542 675
Utfall	0	-11 283	-5 421	-87
Totalt ackumulerat över-/underskott		7 239	18 521	23 942
Ack. över-/underuttag i relation till avgiftsintäkterna %		1,2%	3,1%	4,4%
Andra offentligrättsliga avgifter				
Inkomstitel 2711, Restavgifter och dröjsmålsavgifter	Budget ¹			
	2019	2019	2018	2017
Intäkter	5 000	727	641	4 935
Inkomstitel 2712, Bötesmedel				
Intäkter	60 000	56 265	27 489	31 159

Källa: Agresso

¹ Budget avser beräknad budget för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras enligt FI:s regleringsbrev för 2019.

Offentligrättsliga avgifter med bestämt ekonomiskt mål
FI redovisar ett ackumulerat överuttag på 7 239 tkr för offentligrättsliga avgifter med ett bestämt ekonomiskt mål för 2019. Det motsvarar ett överuttag på 1,2 procent i förhållande till avgiftsintäkterna. Intäkterna ska uppgå till ett belopp som motsvarar beräknad kostnad för den verksamhet som ska finansieras, med kompensation för tidigare års över- eller underskott. FI kan bara kompensera de avgiftsgrupper enligt förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet där avgiften inte framgår av förordningen.

Kostnaderna för FI:s verksamhet blev något lägre än de kostnader som budgeterats enligt 2019 års regleringsbrev.

Andra offentligrättsliga avgifter

Restavgifter, dröjsmålsavgifter och bötesmedel är av sådan karaktär att de är svåra att budgetera och beräkna i förväg. Ett fåtal stora böter får ett betydande genomslag i utfallet varför det för bötesmedel kan variera kraftigt mellan åren.

RAPPORTERADE UPPDRAG

Nedan redovisas de uppdrag som FI rapporterade 2019 enligt instruktion, regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut.

Från regleringsbrev 2019 ¹	Redovisning
1. Indikatorer för resultatuppföljning	FI dnr 19-8229, 16 apr 2019
2. Insatser mot penningtvätt och finansiering av terrorism	FI dnr 19-24575, 15 nov 2019
4. Moderna beredskapsjobb	FI dnr 19-5884
5. Prognoser för anslagsbelastningen och för avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten	5 rapporter FI dnr 19-1143
6. Krishanteringsgrupp för centrala motparter	FI dnr 19-19258

¹ Uppdrag nummer 3 redovisas senast den 22 februari 2020.

Från regleringsbrev för 2018 som ska redovisas 2019	Redovisning
1. Utveckla och redovisa metoder för att utvärdera makrotillsynen	FI dnr 19-13332, 14 jun 2019
2. Skadereglering vid personskada	FI dnr 18-8288, 11 apr 2019
3. Fördjupat kunskapsunderlag om konsekvenser m.m. för svenska finansmarknaden av brexit ²	FI dnr 18-11514, 21 jun 2018
4. Preciserad inriktning för arbetet med civilt försvar	FI dnr 19-3861, 22 feb 2019

² Ingen ytterligare rapport har levererats under 2019.

Från instruktion	Redovisning
Konsumentskyddet på finansmarknaden	FI dnr 19-7148, 2 apr 2019
Stabiliteten i det finansiella systemet	FI dnr 19-8568, 28 maj 2019 och FI dnr 19-23520, 28 nov 2019
Avgiftsrapport enligt FI:s instruktion	FI dnr 19-4452, 8 apr 2019 FI dnr 19-20999, 30 sep 2019

Övriga regeringsuppdrag	Redovisning
Uppdrag att ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2019–2020 samt uppdrag att ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2019–2020 (FI dnr 18-1702, FI dnr 18-1701)	FI dnr 19-5884
Ju 2019/02477/SSK Uppdrag till bevakningsansvariga myndigheter att inkomma med underlag för den fortsatta inriktningen av det civila försvaret	FI dnr 19-1049

Kompetensförsörjning

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Enligt 3 kap. 3 § ska myndigheten redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

FI är genom sitt viktiga och komplexa uppdrag en attraktiv arbetsgivare. Många av medarbetarna har särskilda kunskaper, bland annat om nya regelverk, en kompetens finansbranschen har ett stort behov av. Det leder till att FI behöver arbeta aktivt med att utveckla, behålla och tillvarata medarbetare för att säkerställa myndighetens kompetensbehov.

FI hade under 2019 en extern personalomsättning på 13,9 procent. Att behålla den nu mer rimliga nivån på den externa personalomsättningen, samt att den ska vara jämnt fördelad över myndigheten, är en fortsatt målsättning för FI.

Tabell 25. Personalomsättning, procent

	2019	2018	2017
Extern rörlighet	13,9	14,3	17,2

Källa: Agresso och Primula

Utvecklas i en kunskapsintensiv miljö

På FI arbetar många kompetenta medarbetare med specialistkunskaper. Det är viktigt att medarbetarna kan utveckla sin kompetens internt inom myndigheten.

FI har därför under året fortsatt att satsa på att ge nyanställda en gedigen introduktionsutbildning, samt att ordna kunskapsseminarier, inspektörsutbildning och utbildning i att leda sig själv och andra. FI har även fortsatt arbeta med att ge medarbetare möjlighet till utveckling och att ta tillvara på intern kompetens genom att främja intern rörlighet. Under 2019 tillsattes 30,8 procent av alla utannonserade tjänster av interna sökanden.

Under året fick FI:s chefer utbildning och handledning i ledarskap och fördjupningsutbildningar inom exempelvis lönesättning och arbetsmiljö. Myndigheten möjliggjorde också för cheferna att utbyta erfarenheter och kunskap och att hitta nya områden för samarbeten genom att delta på olika forum som chefsforum och ledningsforum.

Chefer och medarbetare har löpande avstämningsmöten minst varannan vecka.

Kultur, trivsel och arbetsmiljö

Resultatet av 2019 års medarbetarundersökning visade att merparten av medarbetarna känner sig motiverade, trivs med sina arbetsuppgifter och känner att det egna arbetet är meningsfullt. Det finns ett gott samarbetsklimat där medarbetarna hjälper varandra och stämningen uppfattas som öppen och positiv. Det finns ett fortsatt högt förtroende

för generaldirektören och generellt ett högt förtroende för ledningen på FI. Utvecklingsområden finns när det gäller att säkerställa tydliga mål och förväntningar för arbetet samt att vidareutveckla rutiner och processer.

Ett projekt kring kulturen på FI genomfördes med syfte att synliggöra vilka värderingar som finns i organisationen i dag och vilka värderingar som behöver finnas framöver för att FI ska nå sina verksamhetsmål. Projektet har resulterat i att vi har tagit fram de värderingar som ska leda FI i arbetet framåt – att vi ska vara beslutsamma, målinriktade, engagerade och hjälpsamma. Både chefer och medarbetare deltog i arbetet.

Mångfald – både effektivitet och socialt ansvar

FI:s mångfaldsarbete syftar till att skapa en effektiv organisation med väl sammansatta arbetsgrupper som består av människor med olika bakgrund och erfarenhet. Ett sätt att följa upp mångfald är att mäta kön och etnicitet.

Andelen kvinnliga chefer var i slutet av året 44,4 procent, vilket ligger över FI:s mål, som är att det underrepresenterade könets andel ska uppgå till minst 40 procent. På uppdrag av FI genomförde SCB en mångfaldsmätning i november 2019. Undersökningen visade att 17 procent av FI:s medarbetare har utländsk bakgrund. Som en jämförelse kan nämnas att 29 procent av Sveriges arbetsföra befolkning (20–65 år) har utländsk bakgrund (2019).

Förebyggande insatser inom arbetsmiljö

Som en del i det förebyggande arbetsmiljöarbetet deltog FI:s chefer i ett chefsforum med fokus på psykisk ohälsa. En psykolog föreläste och cheferna fick i mindre arbetsgrupper diskutera frågeställningar och dela med sig av egna erfarenheter.

För att behålla den låga sjukfrånvaron har FI fortsatt att prioritera förebyggande hälsoinsatser i form av exempelvis subventionerad massage och kostnadsfria avslappningsklasser. Samtliga medarbetare bjöds in till en inspirationsdag med hälsa som tema. Medarbetarna får även ett friskvårdsbidrag och ges möjligheten att träna en timme per vecka på arbetstid. Löpträning, yoga, fotboll, körsång, foto och konstaktiviteter tillsammans med kollegorna har också engagerat många av medarbetarna under året. Sjukfrånvaron bland FI:s medarbetare var 3,2 procent under 2019.

Tabell 26. Redovisning av sjukfrånvaro, procent av den sammanlagda arbetstiden

	2019	2018	2017
Total sjukfrånvaro	3,2	2,9	3,2
Kvinnor	3,6	4,0	4,4
Män	2,7	1,6	1,7
Anställda ≤ 29 år	2,2	2,5	2,0
Anställda 30-49 år	3,2	2,3	2,8
Anställda ≥ 50 år	3,6	4,6	4,7
Andelen av total sjukfrånvaro ≥ 60 dagar	43,1	25,5	28,9

Källa: Primula med uträkning framtagen av Arbetsgivarverket.

RESULTATBEDÖMNING

FI arbetade under året i enlighet med kompetensförsörjningsstrategin. Det har bidragit till att FI uppfattas som en attraktiv arbetsgivare, både internt och externt. Kompetensförsörjningen säkerställer att rätt kompetens finns för att fullgöra myndighetens mål och uppgifter. Personalomsättningen var lägre för tredje året i rad 2019. Att behålla den nuvarande nivån på personalomsättningen och att få den jämnt fördelad över myndigheten är en målsättning även i fortsättningen. Arbetet med att säkra kompetensförsörjningen måste därför fortsätta.

Finansiell redovisning

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr		2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	not 1	626 742	607 076
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	not 2	110 984	113 396
Intäkter av bidrag	not 3	3 531	5 583
Finansiella intäkter	not 4	367	493
Summa		741 623	726 549
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	not 5	-549 329	-508 107
Kostnader för lokaler		-40 994	-38 313
Övriga driftkostnader		-129 345	-133 021
Finansiella kostnader	not 6	-450	-601
Avskrivningar och nedskrivningar		-32 288	-35 116
Summa		-752 406	-715 158
Verksamhetsutfall		-10 783	11 391
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	not 7	672 524	630 162
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamheten		-672 524	-630 162
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	not 8	-10 783	11 391

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr		2019-12-31	2018-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	not 9	67 018	61 597
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	not 10	6 937	5 784
Summa immateriella anläggningstillgångar		73 955	67 381
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	not 11	3 749	4 849
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	not 12	29 466	23 130
Summa materiella anläggningstillgångar		33 215	27 979
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	not 13	796	1 903
Fordringar hos andra myndigheter	not 14	7 216	8 296
Övriga kortfristiga fordringar	not 15	18 360	66 029
Summa kortfristiga fordringar		26 372	76 228
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	not 16	16 920	13 813
Övriga upplupna intäkter	not 17	1 049	54
Summa periodavgränsningsposter		17 969	13 867
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	not 18	-32 354	-85 941
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	not 19	82 390	96 685
Summa tillgångar		201 547	196 199

BALANSRÄKNING FORTSÄTTNING

Belopp i tkr		2019-12-31	2018-12-31
Kapital och skulder			
Myndighetskapital	not 20		
Balanserad kapitalförändring		19 966	8 575
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-10 783	11 391
Summa myndighetskapital		9 183	19 966
Avsättningar			
Avsättningar till pensioner	not 21	139	0
Övriga avsättningar	not 22	6 354	5 330
Summa avsättningar		6 493	5 330
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	not 23	107 110	88 677
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		16 823	15 149
Leverantörsskulder		16 239	23 383
Övriga kortfristiga skulder	not 24	9 942	9 174
Summa skulder m.m.		150 114	136 383
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	not 25	29 869	27 976
Oförbrukade bidrag	not 26	101	93
Övriga förutbetalda intäkter	not 27	5 787	6 451
Summa periodavgränsningsposter		35 757	34 520
Summa kapital och skulder		201 547	196 199

ANSLAGSREDOVISNING

Redovisning mot anslag, belopp i tkr

Anslag (ramanslag)		Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	Not
Utgiftsområde 2									
Samhällsekonomi och finansförvaltning									
1:3 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter (Ramanslag)									
ap.1	Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter (ram)	4 368	17 550	-	- 4 368	17 550	-14 861	2 689	not 28
1:11 Finansinspektionen (Ramanslag)									
ap.1	Finansinspektionen (ram)	21 082	602 743	-	- 3 072	620 753	-611 400	9 353	
ap.3	Krigsförsäkringsnämnden (ram)	236	900	-	-223	914	-553	361	
Summa		25 687	621 193	-	-7 663	639 217	-626 815	12 402	not 1

Redovisning mot anslagsvillkor i regleringsbrevet

1:11 Finansinspektionen (ram) ap.1

Av regleringsbrevet framgår att 7 000 tkr beräknas avsättas för satsningar inom konsumentområdet för genomförande av finansiell folkbildning. FI redovisar utgifter på 6 044 tkr år 2019 för finansiell folkbildning.

1:11 Krigsförsäkringsnämnden (ram) ap.3

Medlen får användas för att bekosta Krigsförsäkringsnämndens verksamhet.

Redovisning mot inkomsttitel, belopp i tkr

Inkomsttitel	not 7	Beräknat belopp enligt regleringsbrev	Inkomster
2548 Avgifter för Finansinspektionens Verksamhet		632 132	615 532
2711 Restavgifter och dröjsmålsavgifter		5 000	727
2712 Bötesmedel		60 000	56 265
Summa		697 132	672 524

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr). Avrundning sker till närmaste tusental. Avrundade belopp i tabeller och uppställningar har inte justerats för att få summorna att stämma, vilket ibland medför att

de enskilda posterna under en rubrik inte bildar exakt den summa som presenteras. Ett belopp som avrundats till noll markeras med 0. Är värdet innan avrundning noll markeras detta med ett streck –.

Finansinspektionens verksamhet finansieras till största delen av avgifter som tas ut av de företag och personer som står under myndighetens tillsyn. Avgifterna tillförs statskapitalet och redovisas därför inte i resultaträkningen. FI disponerar över sådana avgifter som tas ut för prövning av ansökningar och anmälningar. Resultatet av de senare avgifterna redovisas i resultaträkningen (ingår i årets kapitalförändring) och balanseras till kommande år.

FI får ett förvaltningsanslag för verksamheterna tillsyn, regelgivning, finansiell folkbildning och finansmarknadsstatistik. Avräkning mot anslagen görs för den löpande verksamheten med redovisade kostnader efter avdrag av intäkter i den anslagsfinansierade verksamheten. Undantag från den direkta anslagsavräkningen görs för investeringar som finansieras med lån hos Riksgäldskontoret. Lånefinansierade investeringar anslagsavräknas i normala fall i takt med amorteringar som baseras på planliga avskrivningar.

Den verksamhet som avser samhällsskydd och beredskap finansieras av bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Brytdag

FI har tillämpat den 3 januari 2020 som brytdag i enlighet med regelverket för statliga myndigheter. Begreppet brytdag syftar på den dag då den löpande bokföringen för räkenskapsåret ifråga ska vara avslutad. Efter brytdagen sker bokföring på räkenskapsåret men då i form av periodiseringar eller rättningar.

Periodavgränsningsposter

Som periodiseringspost bokförs belopp över 50 tkr. För avgiftsintäkter för tillståndsprövning tillämpas en beloppsgräns på 500 tkr.

Värdering av fordringar

Uppbördsfordringar har värderats kollektivt utifrån hur lång tid som gått sedan fakturan förföll till betalning. Övriga fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på minst tre år redovisas som anläggningstillgångar. För egenutvecklade dataprogram ska anskaffningsvärdet uppgå till minst 500 tkr, för köpta dataprogram och licenser samt för förbättringsutgifter på annans fastighet är beloppsgränsen 200 tkr.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning. Avskrivningen görs månadsvis. Följande avskrivningstider tillämpas:

- egenutvecklade datasystem, 3–5 år
- köpta dataprogram och licenser, 3–5 år
- förbättringsutgifter på annans fastighet, 6 år
- kontorsmaskiner, 5 år
- datorer och kringutrustning, 4–5 år
- övriga inventarier, 7 år.

Noter

Not 1. Intäkter av anslag

Skillnaden mellan intäkter av anslag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen på 73 tkr beror på semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt punkten 2 i övergångsbestämmelserna till anslagsförordningen (2011:223).

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Belopp i tkr	2019	2018
Avgiftsförordningen (1992:191)		
Avgiftsintäkter enligt 4 §	1 682	1 872
Avgiftsintäkter enligt 15 §	1	1
Förordning (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen		
Ansökningsavgifter	103 934	105 306
Fakturerade kungörelser	-	6
Övriga intäkter		
Intäkter av övriga ersättningar	5 367	6 211
Summa	110 984	113 396

Intäkter av övriga ersättningar består av inbetalningar för vidarefakturerade kostnader till Danmark, Norge, Finland och Nederländerna för det gemensamma arbetet med att utveckla och förvalta ett nytt transaktionsrapporteringssystem (TRS II).

Not 3. Intäkter av bidrag

Belopp i tkr	2019	2018
Bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	3 141	4 386
Bidrag från övriga myndigheter	389	1 067
Bidrag från internationella organisationer	-	130
Summa	3 531	5 583

Bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) används för arbetet med att säkerställa samhällets krisberedskap inom den finansiella sektorn.

Bidrag från övriga myndigheter består till största delen av inbetalningar från Arbetsförmedlingen för moderna beredskapsjobb och nystartsjobb.

Not 4. Finansiella intäkter

Belopp i tkr	2019	2018
Ränteintäkter på räntekontot i Riksgäldskontoret	-	-
Ränteintäkter på lån i Riksgäldskontoret	360	461
Övriga finansiella intäkter	7	32
Summa	367	493

Räntan på räntekontot har varit negativ under 2019 och 2018. FI har därför haft räntekostnader för medel insatta på räntekontot och fått ränteintäkter för lån till anläggningstillgångar i Riksgäldskontoret.

Not 5. Kostnader för personal

Belopp i tkr	2019	2018
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier m.m.	-339 591	-318 366
Övriga kostnader för personal	-209 738	-189 741
Summa	-549 329	-508 107

Av lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier m.m. avser 487 tkr arvoden till styrelsen och uppdragstagare 2019. 2018 avsåg 500 tkr arvoden till styrelsen och uppdragstagare.

Kostnaden för personal har ökat med 41 222 tkr sedan föregående år. Ökningen bero på att antalet medarbetare har blivit fler under 2019.

Not 6. Finansiella kostnader

Belopp i tkr	2019	2018
Räntekostnader på räntekontot i Riksgäldskontoret	-345	-453
Övriga finansiella kostnader	-105	-148
Summa	-450	-601

Räntan på räntekontot har varit negativ under 2019 och 2018. FI har därför haft räntekostnader för medel insatta på räntekontot och fått ränteintäkter för lån till anläggningstillgångar i Riksgäldskontoret.

Not 7. Avgifter m.m. som inte disponeras

Belopp i tkr	2019	2018
Offentligrättsliga avgifter med bestämt ekonomiskt mål		
<i>Inkomsttitel 2548, Avgifter till Finansinspektionen</i>		
Fakturerade årliga avgifter	617 136	602 834
Befarade förluster, årliga avgifter	-1 609	-811
Konstaterade förluster, årliga avgifter	-53	-20
Ränteintäkter, årliga avgifter	58	29
Summa avgifter som redovisas mot inkomsttitel 2548	615 532	602 032
Kostnader för den verksamhet som redovisats mot inkomsttitel 2548 ska motsvara	626 815	607 452
Andra offentligrättsliga avgifter		
<i>Inkomsttitel 2711, Restavgifter och dröjsmålsavgifter</i>		
Avgifter vid försenad inrapportering	375	885
Konstaterad förlust, försenad inrapportering	-	-409
Befarade förluster, försenad inrapportering	352	165
Ränteintäkter, försenad inrapportering	-	-
Summa avgifter som redovisas mot inkomsttitel 2711	727	641
<i>Inkomsttitel 2712, Bötesmedel</i>		
Bötesmedel i samband med sanktioner	56 931	27 272
Konstaterad förlust, sanktioner	-	-
Befarade förluster, sanktioner	-666	217
Summa avgifter som redovisas mot inkomsttitel 2712	56 265	27 489
Summa intäkter av avgifter m.m.	672 524	630 162

På inkomsttitel 2548 redovisas de medel som FI tar ut enligt förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet. Dessa avgifter ska, på några års sikt, motsvara de kostnader som FI redovisar mot anslagsposterna Finansinspektionen (ram), Krigsförsäkringsnämnden (ram) och Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter (ram).

På inkomsttitel 2711 redovisas rest- och dröjsmålsavgifter när inrapportering inte sker i tid och på inkomsttitel 2712 redovisas bötesmedel i enlighet med de sanktionsmöjligheter som FI har enligt regelverken. Intäkterna är av sådan karaktär att de varierar mellan åren och enstaka böter kan ha stor påverkan på utfallet.

Not 8. Årets kapitalförändring

Belopp i tkr	2019	2018
Resultat avgiftsfinansierad verksamhet	-10 783	11 391
Summa	-10 783	11 391

Årets kapitalförändring består av resultatet för verksamheten tillståndsprövning.

Not 9. Balanserade utgifter för utveckling

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
IB anskaffningsvärde	154 289	201 950
Årets anskaffningar	22 773	18 761
Årets utrangeringar	-7 244	-66 422
UB anskaffningsvärde	169 818	154 289
IB ackumulerade avskrivningar	-92 691	-136 482
Årets avskrivningar	-15 901	-22 631
Året nedskrivning	-1 451	-
Årets utrangeringar	7 244	66 422
UB ackumulerade avskrivningar	-102 799	-92 691
Bokfört värde	67 018	61 597

Balanserade utgifter för utveckling består till största delen av IT-system som FI utvecklar för rapportering, analys och distribution av finansiell data.

Not 10. Rättigheter och andra immateriella tillgångar

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
IB anskaffningsvärde	9 725	6 558
Årets anskaffningar	4 199	3 167
Årets utrangeringar	-	-
UB anskaffningsvärde	13 923	9 725
IB ackumulerade avskrivningar	-3 941	-1 961
Årets avskrivningar	-3 046	-1 980
Årets utrangeringar	-	-
UB ackumulerade avskrivningar	-6 986	-3 941
Bokfört värde	6 937	5 784

Not 11. Förbättringsutgift på annans fastighet

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
IB anskaffningsvärde	11 836	11 956
Årets anskaffningar	532	1 091
Årets utrangeringar	0	-1 211
UB anskaffningsvärde	12 368	11 836
IB ackumulerade avskrivningar	-6 987	-6 648
Årets avskrivningar	-1 632	-1 549
Årets utrangeringar	0	1 211
UB ackumulerade avskrivningar	-8 619	-6 987
Bokfört värde	3 749	4 849

Not 12. Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
IB anskaffningsvärde	53 487	45 018
Årets anskaffningar	16 615	12 700
Årets utrangeringar	-9 100	-4 231
UB anskaffningsvärde	61 002	53 487
IB ackumulerade avskrivningar	-30 357	-25 075
Årets avskrivningar	-10 258	-8 956
Årets utrangeringar	9 078	3 674
UB ackumulerade avskrivningar	-31 537	-30 357
Bokfört värde	29 466	23 130

Under 2019 har det bokförda värdet för maskiner, inventarier, installationer m.m. ökat med 6 336 tkr. Ökningen beror främst på att befintliga hyrda datorer ersattes med FI-ägda datorer och kringutrustning som en följd av modernisering av arbetsverktygen.

Not 13. Kundfordringar

Kundfordringar har minskat med 1 107 tkr jämfört med föregående år. Det beror på att FI, den 31 december 2019, har fått en större del av sina fakturor rörande samarbetet om utvecklingen av ett gemensamt transaktionsrapporteringsystem (TRS II) betalda innan 31 december 2019 till skillnad mot 2018.

Not 14. Fordringar hos andra myndigheter

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Fordran avseende ingående moms	7 008	8 010
Övriga fordringar hos andra myndigheter	208	286
Summa	7 216	8 296

Not 15. Övriga kortfristiga fordringar

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Uppbördsfordringar	18 160	66 016
Övriga fordringar	200	13
Summa	18 360	66 029

Övriga kortfristiga fordringar har minskat med 47 669 tkr jämfört med förgående år. Minskningen beror främst på att fler fakturor avseende årliga avgifter 2019 betalades i december 2019 jämfört med inbetalningen av årliga avgifter 2018 där en större del betalades in i januari följande år.

Not 16. Förutbetalda kostnader

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	10 144	9 972
Övriga förutbetalda kostnader	6 776	3 841
Summa	16 920	13 813

Posten övriga förutbetalda kostnader består till största delen av underhållsavtal för it-system.

Not 17. Övriga upplupna intäkter

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Övriga upplupna intäkter	1 049	54
Summa	1 049	54

Posten övriga upplupna intäkter består till större del av medel som ska återbetalas från Statens pensionsverk (SPV).

Not 18. Avräkning med statsverket

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-66 016	-17 143
Redovisat mot inkomsttitel	-672 524	-630 162
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	720 380	581 289
<i>Skulder avseende uppbörd</i>	-18 160	-66 016
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	-234	0
Redovisat mot anslag	14 861	13 182
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-14 628	-13 416
<i>Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde</i>	0	-234
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-21 319	-14 792
Redovisat mot anslag	611 953	594 271
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-603 643	-600 798
Återbetalning av anslagsmedel ¹	-	-
<i>Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde</i>	-13 009	-21 319
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	207	583
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-73	-376
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>	134	207
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	1 421	-3 710
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	728 048	594 882
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-25 036	-21 878
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-705 752	-567 873
<i>Övriga fordringar på statens centralkonto</i>	-1 319	1 421
Summa	-32 354	-85 941

¹ Enligt Kapitalförsörjningsordningen 4 kap 3 § borde en inbetalning till Statens centralkonto av indragningen gjorts under 2019. Indragningen uppgående till 3 295 tkr avsåg förvaltningsanslaget 2018. Indragningen justerat för räntan betalades in på statens centralkonto 2020-02-19. Om inbetalningen av indragningen skett under 2019 hade avräkningen med statsverket ökat med motsvarande belopp.

Not 19. Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret ¹	82 390	96 685
<i>Beviljad kreditram</i>	25 000	25 000

¹ Enligt Kapitalförsörjningsordningen 4 kap 3 § borde en inbetalning till Statens centralkonto av indragningen gjorts under 2019. Indragningen uppgående till 3 295 tkr avsåg förvaltningsanslaget 2018. Indragningen justerat för räntan betalades in på statens centralkonto 2020-02-19. Om inbetalningen av indragningen skett under 2019 hade behållningen på räntekonton i Riksgälden minskat med motsvarande belopp.

Not 20. Myndighetskapital

Belopp i tkr	Balanserad kapitalförändring, avgiftsfinansierad verksamhet	Årets kapitalförändring enl RR	Summa
IB 2019	8 575	11 391	19 966
Föregående års kapitalförändring	11 391	-11 391	0
Årets kapitalförändring		-10 783	-10 783
UB 2019	19 966	-10 783	9 183

Myndighetskapitalet består av resultatet inom verksamheten tillståndsprovning. Den negativa kapitalförändringen förklaras dels av ökade kostnader med anledning av ett effektiviseringsarbete inom tillståndsverksamheten, dels lägre intäkter då avgifterna sänktes generellt den 1 juli. Dessutom saknades avgiftsstöd för vissa ärendeslag vilket gav kostnader men inga intäkter.

Not 21. Avsättningar för pensioner

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Ingående avsättning	0	-
Årets avsättning	176	-
Årets utbetalningar	37	-
Utgående avsättning	139	0

Not 22. Övriga avsättningar

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Ingående avsättning	5 330	4 798
Årets förändring	1 023	532
Utgående avsättning	6 354	5 330

Övriga avsättningar avser medel för lokalt omställningsarbete som avsatts i enlighet med det avtal som slutits mellan Arbetsgivarverket och de centrala fackliga parterna.

Not 23. Lån i Riksgäldskontoret

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Ingående skuld	88 677	91 430
Lån upptagna under året	48 682	33 857
Årets amorteringar	-30 249	-36 610
Utgående skuld	107 110	88 677
<i>Beviljad låneram</i>	<i>120 000</i>	<i>120 000</i>

FI:s anläggningstillgångar finansieras med lån i Riksgälden. Dessa lån har ökat med 18 433 tkr. Ökningen beror på att FI har moderniserat arbetsplatsen och fortsatt att utveckla nya it-system.

Not 24. Övriga kortfristiga skulder

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Personalens källskatt	9 720	9 227
Utredningskonton	217	36
Skuld till egen personal	5	-89
Summa	9 942	9 174

Not 25. Upplupna kostnader

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Upplupen lön inkl. sociala avgifter	58	-
Semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	29 182	25 238
Övriga upplupna kostnader	628	2 738
Summa	29 869	27 976

Not 26. Oförbrukade bidrag

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	101	93
Summa	101	93

Bidrag från MSB används för arbetet med att säkerställa samhällets krisberedskap inom den finansiella sektorn. Det oförbrukade bidraget kommer att återbetalas till MSB under första kvartalet 2020.

Not 27. Övriga förutbetalda intäkter

Belopp i tkr	2019-12-31	2018-12-31
Ansökningsavgifter, periodiserade	5 787	6 451

FI periodiserar inbetalningar av ansökningsavgifter för tillståndsprövning som är större än 500 tkr.

Not 28. Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter

Anslaget 1:3 ap 1 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter (ram) används för att betala medlemsavgifter till Europeiska bankmyndigheten (Eba), Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma). Verksamheterna inom dessa myndigheter är fortfarande under uppbyggnad. Det anslag FI tilldelats är beräknat utifrån de avgifter FI kommer att betala när myndigheternas verksamheter är fullt uppbyggda. Det låga anslagsutfallet förklaras av att denna uppbyggnad ännu inte har realiserats fullt ut.

SAMMANSTÄLLNING ÖVER VÄSENTLIGA UPPGIFTER

Belopp i tkr	2019	2018	2017	2016	2015
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad	120 000	120 000	120 000	130 000	120 000
Utnyttjad	107 110	88 677	91 430	99 925	99 265
Kredit på räntekontot					
Beviljad	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Utnyttjad	-	-	-	-	-
Räntekontot					
Intäkter	-	-	3	5	-
Kostnader	345	453	336	243	145
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat enl. regleringsbrev	101 000	94 500	92 200	77 000	81 041
Utfall	110 984	113 396	115 030	91 784	86 033
Avgiftsintäkter som inte disponeras					
Beräknat enl. regleringsbrev	697 132	739 000	587 000	568 577	521 943
Utfall	672 524	630 162	578 683	590 435	574 906
Anslagskredit					
Anslag 2:1:11, beviljad	30 179	30 139	25 609	24 552	13 575
Anslag 2:1:11, utnyttjad	-	-	-	-	-
Anslag 2.1:3, beviljad	1 755	1 755	1 435	1 215	915
Anslag 2.1:3, utnyttjad	-	-	-	-	-
Anslagssparande					
Anslag 2:1:3	2 689	4 368	2 969	1 419	585
Anslag 2:1:11	9 714	21 318	14 791	11 681	16 580
Personal					
Årsarbetskrafter ¹	508	473	419	381	364
Kvinnor	269	249	-	-	-
Män	239	224	-	-	-
Medelantalet anställda ¹	537	491	432	397	375
Kvinnor	287	263	-	-	-
Män	250	228	-	-	-
Driftskostnad					
Driftskostnad (RR)	719 669	679 441	610 627	558 157	535 521
Driftskostnad per årsarbetskraft (tkr)	1 417	1 436	1 457	1 465	1 471
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-10 783	11 391	16 040	1 694	-8 842
Balanserad kapitalförändring	19 966	8 575	-7 465	-9 159	-317

¹ Sedan 2018 redovisas uppgifterna per kön.

STYRELSENS ERSÄTTNINGAR UNDER 2019 OCH ÖVRIGA UPPDRAG

Styrelseledamöter	Arvoden och övriga ersättningar, belopp i kr
Sven-Erik Österberg, ordförande	100 000
Maria Bredberg Pettersson, vice ordförande	75 000
Marianne Eliason	55 000
Peter Englund	55 000
Astri Muren	55 000
Hans Nyman	55 000
Mats Walberg	55 000
Erik Thedéen, generaldirektör FI	1 707 935

Nedan redovisas övriga uppdrag som FI:s styrelseledamöter har som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Styrelseledamöter	Uppdrag
Sven-Erik Österberg, ordförande	Ledamot i Arbetsgivarverkets styrelse (t.o.m. 2019-11-13)
Maria Bredberg Pettersson, vice ordförande	Ingår som gd i Fortifikationsverkets styrelse Ledamot i Arbetsgivarverkets styrelse (fr.o.m. 2019-12-11) Ledamot i Ekonomistyrningsverkets insynsråd
Marianne Eliason	Inga övriga uppdrag
Peter Englund	Vice styrelseordförande i Tredje AP-fonden Ledamot i Finanspolitiska rådet (t.o.m. 2019-06-30) Ledamot i Riksgäldskontorets vetenskapliga råd
Astri Muren	Ledamot i styrelsen för Stockholms universitet
Hans Nyman	Vice ordförande i Trafikskadenämnden
Mats Walberg	Inga övriga uppdrag
Erik Thedéen, generaldirektör FI	Ledamot i Arbetsförmedlingens styrelse (t.o.m. 2019-03-01) Ledamot i Stiftelsen Smarta samtal Ledamot i Kommittén för teknologisk innovation och etik (KOMET) Ledamot i SNS Förtroenderåd

Intern styrning och kontroll

Förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll och Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter anger att intern styrning och kontroll ska omfatta riskanalys, åtgärder och uppföljning av intern styrning och kontroll samt dokumentation av dessa tre delar. Dessa obligatoriska moment är införda och etablerade på FI.

Under 2019 har en rad insatser genomförts för att stärka den interna styrningen och kontrollen ytterligare, bland annat:

- Inrättat en funktion för regelefterlevnad, Chef regelefterlevnad.
- Nya samt reviderade interna styrdokument om bland annat undersökningsprocessen, regelprocessen, planeringsprocessen samt processen för utlämnande av allmän handling.
- Nya samt reviderade interna regelverk om bland annat dokumenthantering, incidenthantering och it-incidenthantering, delegationsbesök i FI:s lokaler samt beredning för generaldirektören. Dessutom har interna regelverken kopplade till mutor, jäv och bisyssla reviderats för att förebygga att verksamheten utsätts för korruption och andra oegentligheter.
- Etablerat en gemensam tillståndsavdelning för att effektivisera ärendehandläggningen.
- Vi har arbetat med den interna miljön. Ett kulturprojekt har genomförts med syfte att synliggöra vilka värderingar som finns i organisationen i dag och vilka värderingar som behöver finnas framöver för att FI ska nå sina verksamhetsmål.

Styrelsen har fått ett särskilt underlag som beskriver FI:s övergripande styrning och en uppföljning av arbetet med intern styrning och kontroll.

Underlaget visar att identifierade risker har adresserats med åtgärder, att verksamhetsplanen följts i hög utsträckning samt att myndigheten hushållit väl med statens medel. Positivt är att personalomsättningen – en av de främsta riskerna – var lägre för tredje året i rad 2019. Att behålla den nu mer rimliga nivån på den externa personalomsättningen, samt att den ska vara jämnt fördelad över myndigheten, är en fortsatt målsättning för FI. Vi upplever att vår förmåga att attrahera medarbetare är god och att vi har fått många relevanta ansökningar till merparten av de lediga tjänster som utannonserats under året.

Underlaget visar emellertid också på att några planerade aktiviteter är försenade i olika omfattning. Det gäller några av de större it-projekten, beslut om ny förvaltningsmodell samt översyn av sanktionsprocessen.

Årsredovisningens undertecknande

VÅRT STÄLLNINGSTAGANDE

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 19 februari 2020

Sven-Erik Österberg
styrelseordförande

Maria Bredberg Pettersson
vice ordförande

Peter Englund
styrelseledamot

Astri Muren
styrelseledamot

Stefan Nyström
styrelseledamot

Mats Walberg
styrelseledamot

Charlotte Zackari
styrelseledamot

Erik Thedéen
generaldirektör

Finansinspektionen
Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress Brunnsgatan 3
Telefon +46 8 408 980 00
Fax +48 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se

www.fi.se